Hanoi ősi neve: Felkelő sárkány, de a pagodák városa is lehetne. Íme egyik híressége, az egylábú pagoda

A vadász zsákmányra lel. Munkában a homoki rákászok, a dél-kínai tengerparton

KIT ILLET A LÓTUSZ-VIRÁG?

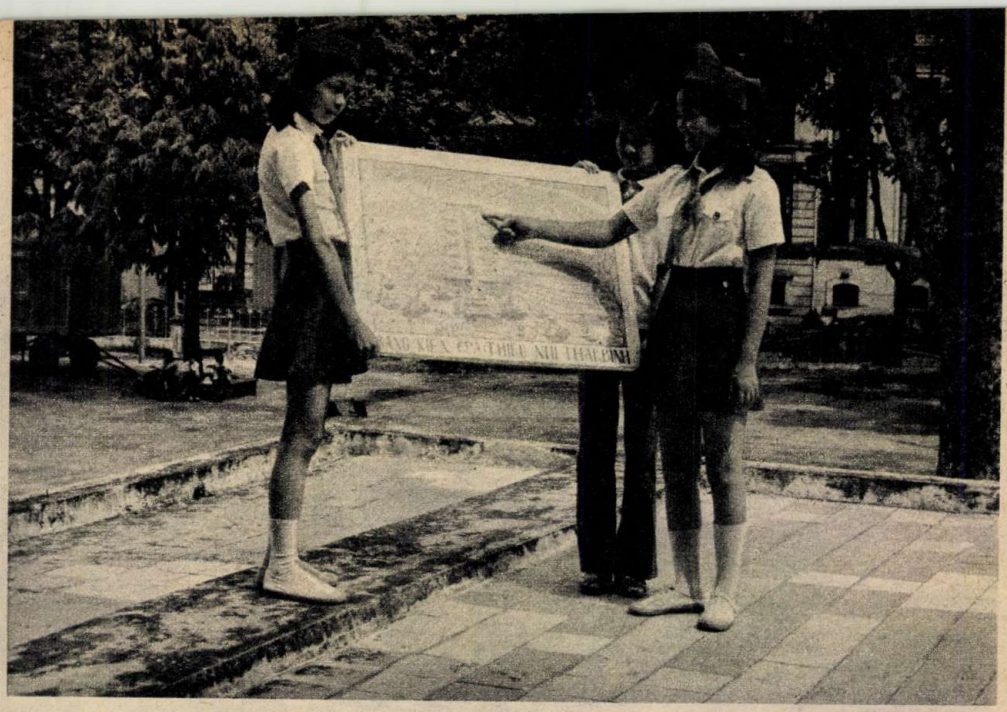

Az úttörőszálló építését ők is egy-egy donggal segítik

Két lány a zongoránál. A hanoi úttörőpalota arany- és ezüstérmese újabb versenyre készül

Az iskolák zsúfoltak, a körülmények nehezek. A gyerekek azonban jókedvűen, szorgalommal tanulnak

— Mert öntik, csak öntik.

— Nálunk az számít kedves vendégnek, akinek a csészéje csordultig van. Csak annyit töltenek, amennyit megiszol.

Ebben az iskolában a virággal is megjártam. Egy gyönyörű lótuszcsokorral ajándékoztak meg. Szállodai szobámban nem volt váza, elhervadt volna, ezért az autóban átnyújtottam Ninh-nek. A lány megbotránkozva nézett rám.

— Ez a barátság virága. Annak adják, akit szeretnek. Legalább egy szirmot préselj le, akkor a szeretetünk életed végéig kísér.

A MI UTCÁNK CSAPATA

Testvérlapunknál megtudtam, hogy a vietnami úttörők létszáma körülbelül 5 millió. Papírhiány miatt azonban csak 150 ezer példányban jelenhet meg az újság, s hogy mindenkihez eljusson, a szerkesztőség újságolvasó klubokat szervez, ahol a gyerekek továbbadják egymásnak a lapot.

Truong Din Bang, a Ho Si Minh KISZ Központi Bizottság tagja, az úttörőszövetség elnökhelyettese, a gyerekek legfőbb vállalásáról, a KISZ-tervről beszélt, a bivaly- és a rizsakción kívül megemlítette a „Vörös nyakkendős vonat"-ot is. Ez a szerelvény ezerkétszáz kilométer utat tesz meg, északot és délt köti össze, Hanoi és Ho Si Minh város között közlekedik. Anyagát a gyerekek gyűjtötték össze. Ők takarították meg azt a pénzt is, amelyből úttörőszálloda épül a Visszaadott kard nevű tónál. A legenda szerint mélyén lakik a csodatevő teknősbéka, amely egykor Vietnam legnagyobb hősének győzni tudó kardot adott. S amikor csatát nyert, visszavitte a teknősnek.

Hanoi a tavak, parkok, a mesterek utcáinak városa. Van cipő, bambusz, kosár, ékszer és selyem utca, de a Doi Can körzetben már úttörő és kisdobos néven is nyilvántartanak néhányat. Mindegyiknek külön csapata van, amely kapcsolatot tart fenn az ifikkel, még a tanács elnökével is. Klubjukban játék csereberéket rendeznek, továbbadják egymásnak elolvasott könyveiket. Segítik egymást a tanulásban, mert a legfőbb vállalásuk: holnapra legyél okosabb, mint ma voltál. Tudással is gazdagíthatod hazádat.

Vietnam a fiatalok országa, sok a gyerek. Becsülik, szeretik őket. Az őszi gyermeknap akkor volt, amikor hazautaztam. A Selyem utca színes forgataga karneválra hasonlított. Sárkányok, óriáskígyók, tigrisek futkároztak, doboltak, énekeltek. A szülők maskarákat, játékokat, édességeket, ékszereket vásároltak, gyermekeikkel együtt mulattak, táncoltak. Kosarukban hús is volt, ami itt csak ünnepeken kerül mindenkinek az asztalára. Az egyik teázó sarkig nyitotta ajtaját, a lemezjátszók bömbölni kezdtek, az én gyönyörűségemre is, hiszen a dal magyarul szólt, Kovács Kati énekelt.

Mit is kívánhattam volna jobbat és szebbet búcsúzóul vietnami barátaimnak, mint azt, hogy legyen náluk mindig gyermeknap, éljenek vidáman, boldogan és legyenek olyan kitartóak, mint eddig. **(VÉGE)**

A fejlődő afrikai országokban minden ezer újszülött közül százhúsz–kétszáz meghal. Az éhezés, az éhínség sok helyen több áldozatot szed, mint egy kisebb háború, s a legvédtelenebbek éppen a gyerekek. A gyermekek világszervezetének, az UNICEF-nek az a célja, hogy felszámolja a nyomorúságos körülményeket, és ezáltal a gyerekek – a lehetőségekhez képest – mindenütt emberhez méltó életet éljenek.

AIDA GINDY, AZ UNICEF EURÓPAI IRODÁJÁNAK IGAZGATÓJA

AKIK MEGSZÜLETTEK, ÉLJENEK IS!

Az UNICEF a második világháború után született meg Európában. A huszonhat országos bizottság egyike a magyar is, amely a közelmúltban látta vendégül **Aida Gindyt,** az UNICEF európai irodájának igazgatóját.

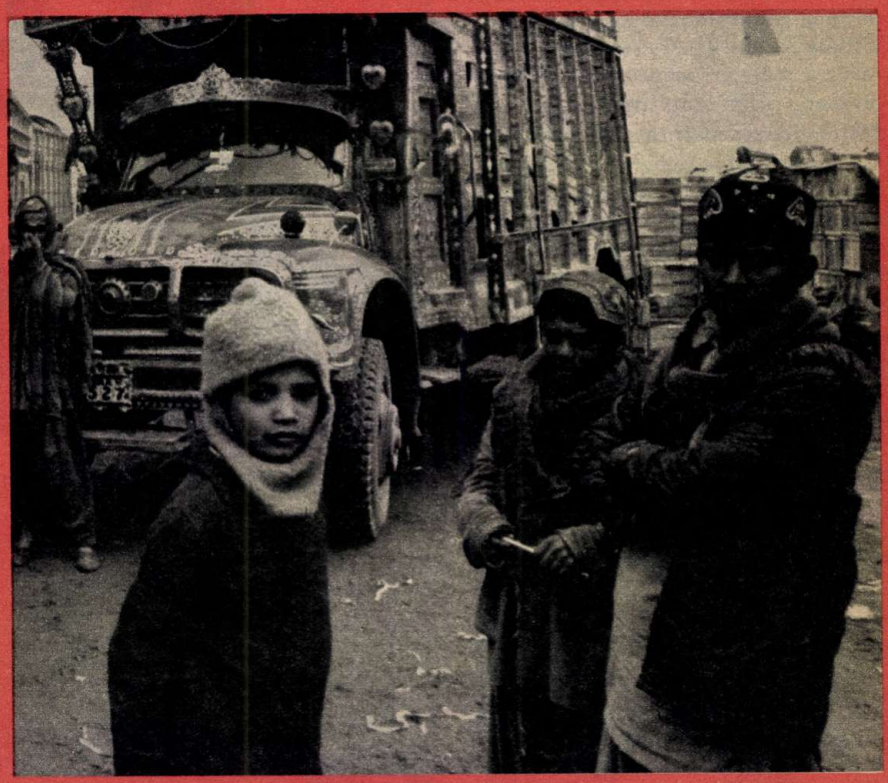

Tankokkal vízért

– Miben változott az UNICEF munkája megalakulása óta?

– Szervezetünk létrejöttekor a világháború szörnyűségeitől szenvedő gyerekeknek igyekeztünk segíteni. Ma már más feladatok várnak ránk. Mindenütt ott vagyunk, ahol a szükséghelyzet úgy kívánja. Kambodzsában éppen úgy, mint legutóbb Libanonban.

– Mit jelentett ez például Libanonban?

– Szervezetünk szinte elsőként sietett a szükségállapottól szenvedők segítségére. A válság tetőfokán valóságos „vízellátó szervezetté" alakultunk át. Nyugat-Bejrútban például minden fellelhető eszközt: tankokat, harci járműveket vettünk igénybe, hogy enyhítsünk a vízhiányon. Világszervezetünk vezetője a helyszínen vizsgálta meg a leginkább rászorulóknak nyújtandó segítség lehetőségeit. Genfből repülőkkel juttattuk el Damaszkuszba a gyógyszert, az oltóanyagot. Onnan gépkocsikaravánok haladtak tovább Libanonba. Az UNICEF egy pillanatra sem hagyta el a háború sújtotta területeket, ma már azonban az újjáépítésen gondolkozunk; hatvanmillió dolláros programot dolgoztunk ki erre a célra. Ezt tettük régebben Vietnamban, Angolában, Mozambikban és Etiópiában is.

Ahol legnagyobb a szükség

– Sajnos, sok helyen szorulnak segítségre a gyerekek a világban. Hogyan döntik el a segítség mértékét, sorrendjét?

– Támogatásunk száztizenkét országra terjed ki. Ez valóban roppant nagy terület. A helyszínt mindig a szükség határozza meg. Ezenkívül az ENSZ rangsorát vesszük alapul, „elsőbbséget" adunk a legkevésbé fejlett országoknak, illetve azoknak a területeknek, ahol a legnagyobb mértékű a gyermekhalandóság.

– Évente mekkora támogatást nyújtanak a fejlődő országoknak?

– Mintegy négyszázmillió dollár ez az összeg. Kérdezhetik, hogy honnan származik ennyi pénz. Nos, leginkább a kormányok és az UNICEF különböző nemzeti bizottságai adományoznak önkéntes alapon. Változik a szemlélet is, Olaszország egy éve kétmillió, az idén már tízmillió dolláros támogatást adott. Az arab világ évi húsz-harmincezer dolláros segítsége rövid idő alatt húszharmincmillióra emelkedett. S ez nem véletlen, az adományozók érzik, a szervezet sokat tett azért, hogy ez a pénz valóban oda jusson el, ahol szükség van rá, s akik megszülettek – éljenek is.

– Említette, hogy az UNICEF segítsége elsősorban az elmaradott országokat érinti. Jól tudjuk, hogy erre a támogatásra főleg az afrikai államok falusi környezeteiben élőknek van leginkább szükségük. Tehetnek-e valamit a nagyvárosok szegénynegyedeiben élő gyerekek helyzetének megváltoztatásáért?

– A statisztikusok már most figyelmeztettek bennünket a városiasodásban rejlő veszélyekre. A városi lakosok száma 2000-re a földkerekség összes lakosának legalább negyven százalékát teszi majd ki. Nyilván a bádogvárosokban, a nyomornegyedekben élő gyerekek száma is nő. S bár ezekben a helyzet egyelőre nem olyan égető, mint ott, ahol pusztán az életben maradásról van szó, már most úgy csoportosítjuk erőinket, hogy hatásos segítséget nyújthassunk a hatalmas metropoliszok árnyékos oldalán élő szegényeknek is.

K. D.

Száz évvel ezelőtt született Kodály Zoltán, a nagy magyar zeneszerző, a fáradhatatlan zenepedagógus, aki a zeneszerzés mellett elsősorban azért munkálkodott, hogy az igazi zenét valóban mindenki megismerhesse és megszeresse. Hogy milyen ember volt ő? Bartók Béla szavaival válaszolunk: „Nem azért becsülöm Kodályt, mint a legjobb magyar zenészt, mert barátom, hanem azért lett egyetlen barátommá, mert (nagyszerű emberi kvalitásaitól eltekintve) a legjobb magyar zenész. Hogy e barátság hasznának legjavát én láttam, és nem Kodály, ez újból csak az ő nagyszerű képességeit és önzetlenségét bizonyítja."

Kodály Zoltán 1882. december 16-án született Kecskeméten. Szülei szerették a zenét, az apja, Kodály Frigyes hegedült, az anyja, Paulina asszony zongorázott, akárcsak Emília nővére. Ő tanította tízéves korától Zoltánt zongorázni. Majd hegedülni is tanult, sőt a csellóval is megismerkedett. Galántán és Nagyszombaton végezte tanulmányait, 16 évesen komponálta első nagy művét „Nyitány" címmel. Érettségi után beiratkozott az egyetemre és a zeneakadémiára is.

Bartók Bélával egy szalonban ismerkedett meg. Örömmel fedezték fel egymásban az egy célra törő, egy forrást kereső művészt. Együtt kutatták a magyar nép legértékesebb, de még feltáratlan kincsét. Ahogyan Kodály vallotta: „Ősöket kellett keresni a magyar zenéhez, mivel hogy olyasmi nyomtatott művekben nem volt. Ha az eredeti magyar zene még élt, csakis falun lehetett föltalálni."

„Legyen a zene mindenkié!" — mondta Kodály. Úgy gondolta, hogy az egyszerű dalokon, a népdalokon keresztül kell megismerni és megszeretni a zenét. A népdal a zenei anyanyelvünk. Az egyszerű emberek örömeit, bánatait szólaltatják meg. Nehéz munkájukat vidám dallal könnyítették, a haza iránti szeretetet, annak sorsán való bánkódást öntötték e művekbe.

Az érettségiző, ifjú Kodály (1900. június 13.)

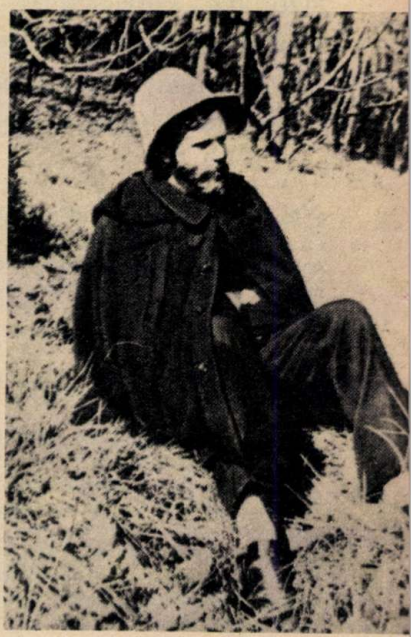

Ez a kép 1915-ben készült

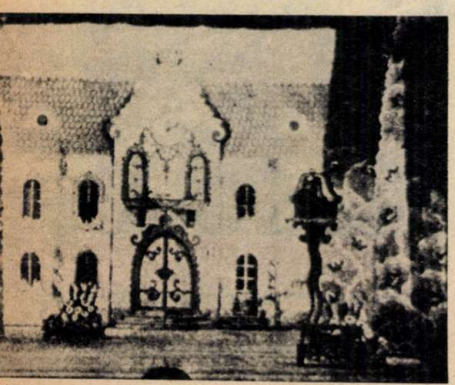

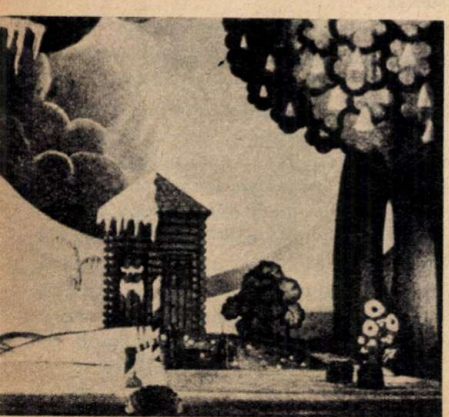

A Háry János című daljáték első színpadképei (1926. október 16.)

1923-ban alkotta első, világsikert hozó művét, a Psalmus Hungaricust. A képen: pihenő a nyári kertben

LEGYEN A ZENE MINDENKIÉ!

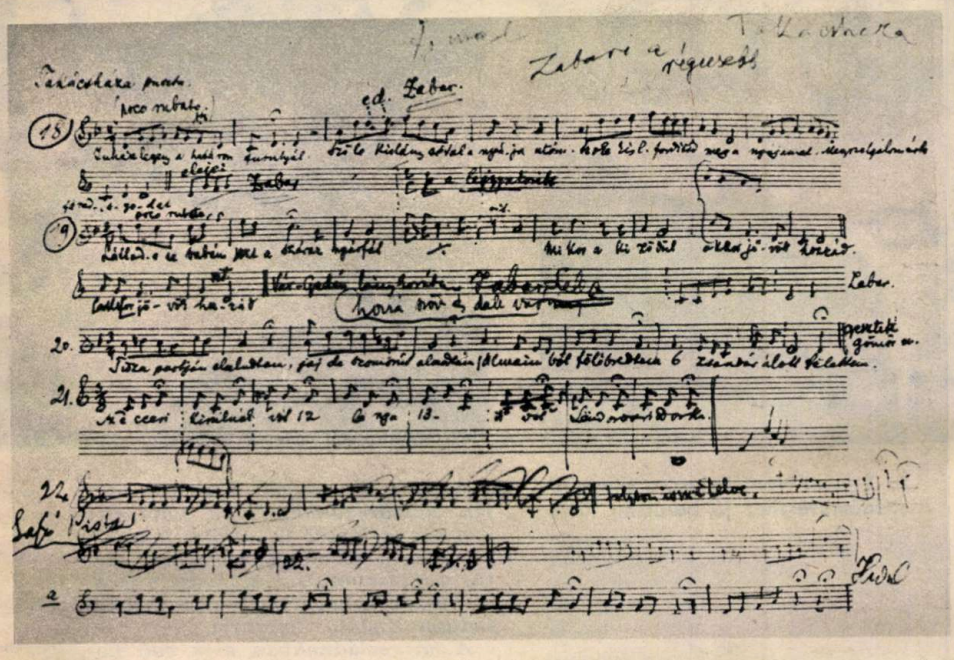

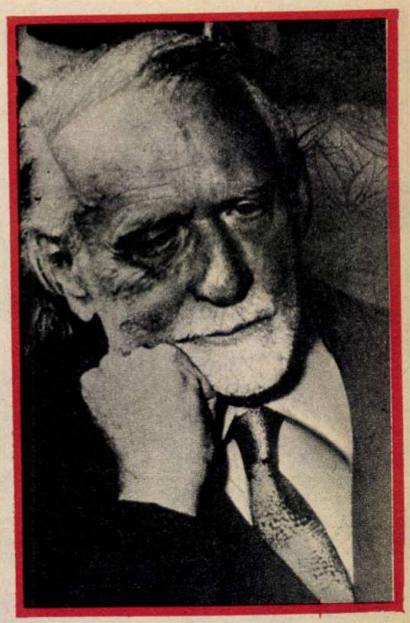

Népdalkutató útjain a dallamot kottalapra is lejegyezte

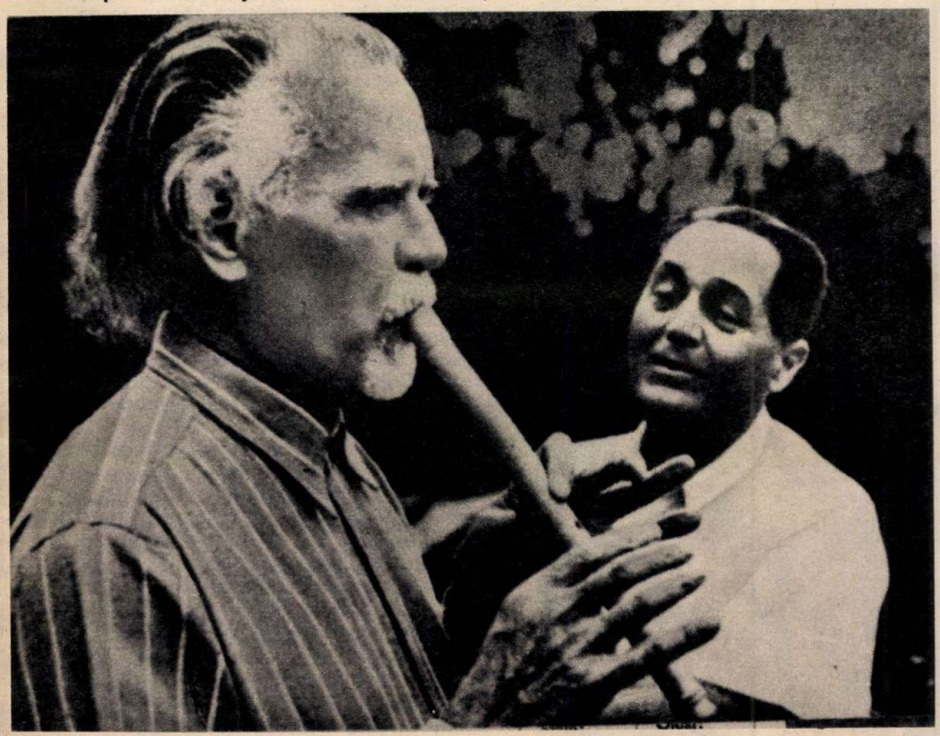

A népi hangszerek közül nagyon kedvelte a furulyát. E kép Palló Imre operaénekes otthonában készült

Fáradhatatlanul járták a falvakat és jegyezték fel a szebbnél szebb népdalokat. Kezdetben sok nehézséget kellett leküzdeniük. A parasztok bizalmatlanul fogadták őket. A fonográf számukra idegen volt, ezért féltek is tőle. Az öregek nem akartak nyilvánosan énekelni. Viszont kedveztek a népdalgyűjtőknek a különböző csoportos munkaalkalmak, mint a tollfosztás, a kukoricahántás, ami közben énekelt a nép.

Kodály 1907-től a Zeneművészeti Főiskola tanára volt, a Tanácsköztársaság idején tagja a zenei direktóriumnak. A húszas években egyre jobban felfigyeltek műveire. A Psalmus Hungaricus (Magyar Zsoltár) bemutatója után alkotásai bejárták a világot. Műveit — Háry János, Budavári Te Deum, Concerto, Marosszéki táncok stb. — a magyar nemzeti hagyományokkal és a népzenével való összeforrottság jellemzi.

Kodály küzdött az iskolai énektanítás megújításáért, a zeneileg művelt ifjúság felneveléséért. Zeneoktatási módszerként emlegetjük azt az elgondolását, hogy az általános iskolás diákok úgy ismerjék a kottát, mint a betűket és a számokat.

Összeállította: Szajkó Csilla, Mindszent; Glász Mónika, Szár; Feld Andrea, Berettyóújfalu és Magyar Katalin, Balástya (levelezőink)

LEGYEN A ZENE MINDENKIÉ!

1963-ban feleségével együtt Leningrádba látogatott

Yehudi Menuhinhoz, a világhírű hegedűművészhez jó barátság fűzte

Amikor ötvennyolc nyarának elején először fölmentem a Lorántffy Zsuzsanna lépcső hetvenkét fokán, s átléptem a nevelésügyünk korai harcos-nagyasszonyáról elnevezett iskola küszöbét, bevallom —, nem sokat tudtam Kodály Zoltánról.

A mi családunkban nem volt honos a zene. Vagy legalábbis nem volt életünk oly mindennapi része, hogy zeneiskolába irattatásomat igazolta volna. Csak hát szüleim abban is az új világ jelét látták, hogy az akkoriban kiváltságos (az országban a kecskeméti után a második, a fővárosban meg egyenesen az első!) Kodály-iskolába irathatnak.

Úgy lehet, keresztanyám hite is sarkallta őket: a szabadbattyáni parasztasszony szeretete csodaszép hangot képzelt belém. A felvételi vizsgán aztán kiderült: hangom hamisságánál csupán az ő elfogultsága volt nagyobb. Nem is az „ej, koma, micsoda, égi taliga" strófájú nótával gyűlt meg a bajom, csak amikor vissza kellett volna énekelni a zongorán fölhangzó dallamot, bizony, kevésszer találtam el a megfelelőt.

Fölvettek.

Nem protekció, nem is a sajnálkozás okán, hanem, mert abban a módszerben, amelynek érintése, mint simogató kéz ezzel az előlegezett bizalommal elért, benne foglaltatott az emberség. Persze, ezt is csak ma fogalmazom meg, akkoriban nem nagyon értettem a dolgot, még Kodály Zoltán magyarázatát sem. Pedig ő maga mondta el nekem a titkot. Ma már tudom: nekem beszélt, de igazából osztályunkat körülülő, kíváncsian figyelő külföldiekhez szólt —, mert akkoriban már nem telt el úgy énekóra, hogy japánok, amerikaiak, szovjetek, angolok ne figyelték volna csodálkozó tekintettel „munkán-

„Híres tanítónknak, az ő napján...”

kat”. Akkor tehát, amikor énektanárunk elévezetett e szavakkal: az osztály leghamisabb gyereke, Kodály tanár úr megsimogatta a fejem:

— Nem baj, ha valaki előre nem tud tisztán énekelni. Nem is lehet mindenki kiváló, és mi ebben az iskolában nem csak a legjobbakkal akarunk foglalkozni. Éppen azt fogjuk megmutatni, hogy egy átlagos vagy rossz hallású gyerek szorgalommal, gyakorlással hova tud eljutni a nyolc év alatt. Biztos vagyok benne: hamarosan a legjobbak között leszel.

Az utolsó mondat, akkor is éreztem, már nekem szólt. Meglehet ott, egy egész osztály, s tucatnyi idegen szeme előtt kicsit szégyelltem magam. Ma úgy emlékszem: rettenetesen büszke voltam. Később, amikor verítékes tanulások árán tudtam csak fölvenni a versenyt a zene ismeretét otthonról hozó, ösztönös belsőhallású, született tehetségű társaimmal; s néha, amikor a verítékek ellenére rosszabb jegyet kaptam, s elkedvetlenedtem, azzal erősítettem magam: a Mester biztatása kötelez. S amikor hét év múltán, negyvenötpercnyi felelés: zeneszerzési gyakorlat, éneklés, elemzés, blattolás (ez volt a legnehezebb: először látott dallam azonnali éneklése, a tanár koppantására szólamváltással) után Bartalus Ilona tanárnő beírta bizonyítványomba az ének-jelest, újra boldog és büszke voltam. Nem csalódott bennem a tanár úr.

Persze, abban az iskolában legkevésbé a jegyek voltak a lényegesek. Ma úgy emlékszem: mintha egyetlen nagy énekóra lett volna az a nyolc év. S úgy is volt: az énektanítás fogásai — fölnőtt fejjel már megértem: ez is a módszer egyik csodája — belopták magukat más tantárgyak óráira. S ha tévészereplés, rádió- meg lemezfelvétel, hangverseny el-elvesz is időnként a tanórákból, könnyedén pótoltuk a mulasztottakat. Ma úgy gondolom: épp az iskola fölpörgetett élete, a tanítás melletti három-négyórás próbák napjában, a zene és a szöveg rendszeres tanulása, az állandó készenlét, s a készenlét állandó fegyelme élesre csiszolta agyunkat, acélozta fegyelmünket, tisztította jellemünket. Ami csiszolásnak, acélozásnak, tisztításnak később, vetett bárhová bennünket az élet, jó hasznát vettük.

Merthogy nem lettünk mindannyian zenészek. Váltak ugyan ki közülünk muzsikusok: a Kalákás Gryllusék első zenekarukat a Lorántffyban alapították; Mártha István zeneszerző első kompozíciója óra alatt született; úttörő-ünnepélyen fújta először trombitáját Zempléni Tamás; s nekünk áriázott először az énekes — Zempléni Mária. Ők voltak kevesebben, a pódiumra jutók.

Mi, a többség, jogászok és orvosok, mérnökök és újságírók, autószerelők és tanárok lettünk. Mégis, a nagy, útnak indító és egy életre szóló élményt igazán nekünk jelentette az iskola. Mi gyerekfejjel fejből játszottuk Mozart szonátáit és értettük a klasszikus szerkesztési módot. Mi énekeltünk a Zeneakadémián, a Parlamentben, a rádióban, a televízióban és lemezen —, és énekeltünk a szünetben — órára várva, az utcán — hazafelé menet, s a vonaton —, ha nagy volt a tömeg. Mi megmutathattuk tudásunkat Pablo Casalsnak, Yehudi Menuhinnak, David Ojsztrahnak, Benjamin Brittennek, Ravi Shankarnak —, és Casals, Menuhin, Ojsztrah, Britten, Shankar a kedvünkért játszott. Mi máig így hordozzuk magunkban közös múltunkat, megkülönböztető jelként, mint az oxfordi diákok különleges nyakkendőjüket; s ha életrajzot írunk, büszkén valljuk: a Lorántffyba jártunk, Kodály iskolájába.

S ha találkozunk, mert néha: tárgyalásokon, a riportermagnó két oldalán, munka közben egymáshoz sodor az élet, elég ha egyikünk annyit mond: „Szent Gergely doktornak...” Mi tudjuk a folytatást. „...híres tanítónknak, az ő napján...”

Major Árvácska

ZSIBONGÓ

FILMBEMUTATÓK

Négy új közúti közlekedésbiztonsági filmet mutattak be november végén a Belügyminisztérium Művelődési Házában. A megzavart ritmusok című finn–magyar alkotás a kerékpározás közben fellépő veszélyeket mutatta be.

Újabb tizennégy epizód készült a népszerű „Stop! Közlekedj felnőtt módra!" sorozatból. Csíkos úr – a tigris – az agresszív, Nusika a félénk közlekedőt személyesítette meg.

Film készült még a mozgássérültek közlekedéséről és a VI. Nemzetközi Pannónia Motoros Rallye-ről.

A bemutató után a filmeket sokszorosítják, majd jövő év elejétől a megyei és a fővárosi közlekedésbiztonsági tanácsoktól kölcsönözhetők.

AZ ÉN PORTRÉM

Oláh Katinak hívnak, Nyíregyházán lakom. Hatodikos voltam, amikor tájékozódási futókat kerestek a 7. számú Általános Iskolában. Több társammal együtt én is jelentkeztem, Marina György lett az edzőnk. Meg kellett tanulnom a térképjeleket és a tájolóval is meg kellett barátkoznom. Szakács Timivel és Sabján Katival a szegedi úttörő-olimpián elsők lettünk és ez csak növelte lelkesedésünket. A következő évben Dunaújvárosban „Az év úttörősportolója" lettem, majd valamivel később 2200 méteren megnyertem a mezei futóbajnokságot. Bulgáriában nemzetközi mezőnyben álltam rajthoz, s a kupaküzdelemben én bizonyultam a legjobbnak. Monspart Sarolta tehetségesnek tart és hisz bennem. Mindketten reménykedünk abban, hogy jövőre az országos válogatott bajnokságon jól szerepelek.

EGY KÉP – EGY MONDAT

No, akkor takarítsuk ki ezt a rengeteg gólt a kapuból!

KÁRTYA MINDEN MENNYISÉGBEN

Voltak, akik elkártyázták minden vagyonukat, s vannak, akik összekártyáznak maguknak egy gazdag kártyagyűjteményt. Zsoldos Benő nyugdíjas például 15 ezer különböző kártyát gyűjtött össze; kicsit és nagyot, kör alakút és szögleteset, régit és újat. Elárulhatjuk azt is, hogy Zsoldos Benő derűs nyugalomban él társaságukban, egyre azonban nagyon vigyáz, a szerencséjét nem bízza rájuk.

JÁTSSZ VELÜNK!

Ez az úttörőszövetség legújabb, másfél éves időtartamra szóló tömegsport akciója. A felhívás szövegét a Pajtás 1983. évi első számában olvashatjátok. Annyit azonban már előzetesen is elárulhatunk, hogy az akció legeredményesebb közösségei értékes jutalmakban részesülnek.

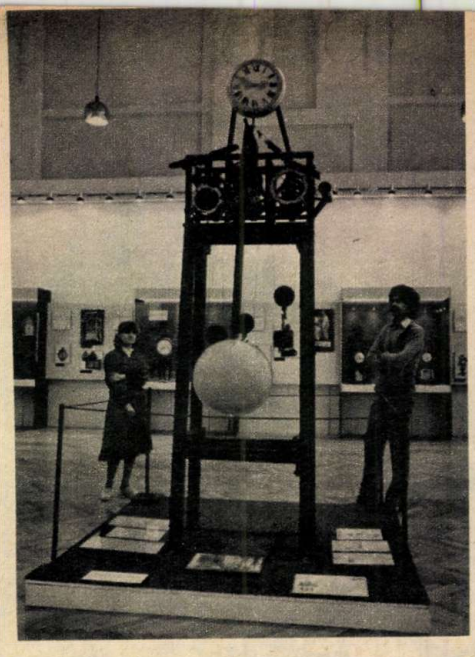

„RÉGI ÓRA HALKAN JÁR"

A szombathelyi Savaria Múzeum „Régi órák, régi mesterek" című kiállítása az órák fejlődéstörténetét mutatja be, az órák viszont az időről mesélnek; a gyorsan elszálló pillanatról és a múlhatatlan örökkévalóságról.

MARGÓ

Köszönjük, Mr. Arronson, hogy ránk gondolt. Többek állítása szerint ugyanis Ön a Magyar Televízióban azt nyilatkozta: akkor lesz szép világ, ha a mai gyerekek fölnőnek. Merthogy, így fogalmazott: „nekik már nincsenek előítéleteik".

Köszönjük, hogy ránk gondolt: a szociológia világhírű művelőjének biztosan akadna fontosabb dolga is, mint hogy velünk törődjön. Meg aztán, tudja Mr. Arronson, nem is biztos, hogy megfelelünk a bizalmának. Azt, persze, még nem tudjuk, hogy maga a szó mit is jelent, de azért előítéleteink már nekünk is vannak. Aki rossz ruhát hord, arra könnyen rámondjuk, hogy buta is. A jó ruhájú meg ekképp — okos. Aki hangos, arról tudni véljük, hogy német, aki dacos, az szerb, aki meg lop, az — biztosan cigány.

Ne általánosítson, kedves Arronson úr, nem mindannyian vagyunk ilyenek, de — ilyenek is vagyunk. Véleménye egy kicsit elgondolkodtat bennünket. Igyekezni fogunk, hogy ne csalódjon bennünk.

(Major)

TIT-TIPP

A Természettudományi Stúdió (Bp. XI., Bocskai út 37.) műsoraiból:

December 9-én Madárfényképezés – dr. Perlaky László előadása. December 13-án Ritka gombáink – színes, diaképes előadás. December 14-én: A csillagászat és űrkutatás legújabb eredményei – előadás. December 15-én Tengerészekkel a nagyvilágban című sorozat keretében: Az Indiai-óceánnál – előadás.

Kezdési időpont 18 óra, belépőjegy ára öt forint.

EGY NAP BARÁTAINKKAL

A KISZ Központi Bizottsága és a Magyar–Szovjet Baráti Társaság Országos Elnöksége a Szovjetunió megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére „Egy nap barátainkkal" címmel december 19-én egész napos gyermek- és ifjúsági programot szervez a Budapest Sportcsarnokban.

Lesznek klubfoglalkozások (például: az Interkozmosz klub űrhajóstalálkozót szervez), lesz ünnepi vásár és kiállítás. A földszinti edzőteremben elsősorban a gyermekek szórakozhatnak (artista- és bohócparádé, Kemény Henrik és Levente Péter műsora, valamint gyermek táncház). A küzdőtéren pop-parádéval kezdődik a műsor, majd a Bojtorján együttes, a Sztavropoli táncegyüttes, a Szaratovi harmonikások és a Permi Balettiskola tánccsoportja szerepel. Az egész napos programot este 19 órai kezdettel ünnepi gálaműsor zárja, amelyen magyar és szovjet művészek, együttesek és tánccsoportok szórakoztatják a közönséget.

AZ UTÁNPÓTLÁS

Mi végre jöttem a világra? — töpreng a pelyhes vadkacsa. Jobb ha nem tudja, hogy a vadászok által kilőtt kacsákat kell majd pótolnia egészen addig, amíg őt is ki nem lövik. Hivatása mégis nagyszerű, hiszen társaival együtt a környék vadbiológiai egyensúlyát tartja fenn, amíg a tiszanánai termelőszövetkezet taván felnövekszik az újabb kacsanemzedék. (Ők azonban még biztos helyen vannak a tojásban.)

ZSIBONGÓ

TÜNDÉR LALA

SZÍNES MAGYAR MESEFILM

Szabó Magda
könyve alapján
a forgatókönyvet írta:
Békés József

Rendezte:
Katkics Ilona
Operatőr:
Bónis Gyula

Szereplők: Ernyey Béla, Irina I. Alfjorova, Mészáros Marci,
Gelley Kornél, Nagy Gábor
December 23-tól a mozik műsorán!

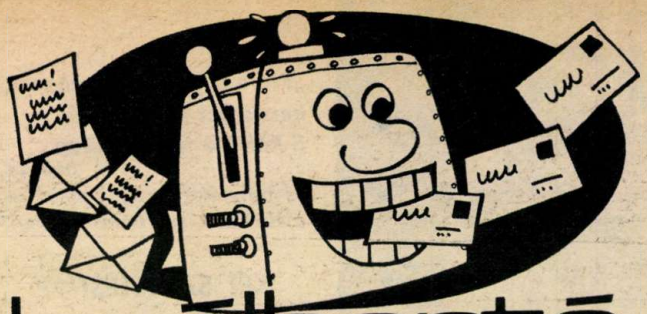

levélbontó

Sok-sok városhoz, faluhoz fűződik egy-egy történelmi hős, híres irodalmi személyiség neve, s a csapatok igyekeznek minél tartalmasabban, színesebben megünnepelni a velük kapcsolatos évfordulókat. Ezekből adunk most ízelítőt.

FÜRST SÁNDORRA EMLÉKEZTÜNK

Úttörőcsapatunk névadójáról, a munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségéről, Fürst Sándorról emlékeztünk meg — kaptuk a tudósítást **Márton Anettől,** a szentgotthárdi általános iskola tanulójától. — Szülőfalujában, Rumban megkoszorúztuk emléktábláját, majd az ünnepség alkalmából csapatunk megkapta a Fürst Sándor-emlékplakettet. S hogy az ügyesség, a mozgás se maradjon ki a programból, honvédelmi és KRESZ-versenyt rendeztünk.

ARANY-HÉT

Iskolánkban a csapatfalon megjelent a felhívás, amely ünnepre mozgósította a csapatot. Arany János, a nagy magyar költő halálának 100. évfordulójára emlékeztünk. Minket, drégelyieket megajándékozott a „Szondi két apródja" című csodálatos balladával. Olvassuk, szeretjük, gyönyörködünk műveiben, s ezek az irodalmi emlékek kötelezik bennünket arra, hogy méltóképpen adózzunk a nagy költő emlékének. Az évforduló tiszteletére Arany-hetet rendeztünk. Rendhagyó magyarórák a könyvtárban, szavalóverseny — melyre a jelentkezők Arany János költeményével vagy róla írt versekkel nevezhettek — és vetélkedő szerepelt az ünnepi hét programján. Alkalom nyílt gyűjtőmunkára is, a rajok tablókat készítettek a költő életéről. Október 22-én, az évforduló napján az iskolarádióban ünnepi műsor hangzott el. A hét lezárásaként igazgatónk a versenyek nyerteseit könyvekkel jutalmazta — küldte a hírt **Mózer Erzsébet** Drégelypalánkról.

JURISICS ÉVFORDULÓ

Ebben az évben jeles évfordulóra emlékezik csapatunk, a kőszegi 475-ös számú Jurisics Miklós Úttörőcsapat. Névadónk, a 450 évvel ezelőtt élt hős várvédő kapitány, Jurisics Miklós maroknyi csapatával megállította a félelmetes török sereget. 1975 óta minden évben, november 14-én tisztelgünk a hős szobra előtt a vár udvarán. Az ünnepélyes csapatgyűlésre minden alkalommal más-más raj készül műsorral; verssel, dallal tesszük emlékezetessé ezt a napot. Koszorút tettünk a szobrára. Ez évben az ünnepséget Jurisics-játékokkal kötöttük egybe, melynek során különböző „harci" feladatokkal találtuk magunkat szemben — olvastuk **Rákóczy Sarolta** (Kőszeg) levelében.

A GYŐZTES

Az állatok olimpiát rendeznek. A maratoni futásban a csiga is rajthoz áll, de a versenyt a nyúl nyeri meg.

Négy év múlva, a következő versenyen azonban — nagy-nagy csodálkozásra — a csiga fut be elsőnek a stadionba.

Eredményhirdetés után a csiga meghatottan áll a dobogón, forgatja kezében az aranyérmet, majd tétován megszólal:

— Kérem, itt valami tévedés van! Az éremre 1982 van vésve, én viszont az 1978-as olimpián indultam!

Beküldte: Juhos Edina Budapest

MONDJUNK VALAMI ÚJAT

Nemrégiben a helyi KISZ-alapszervezet vezetősége meghívta a nyolcadikosokat a havonta tartandó ifjúsági vitakörre. Vendégként vettünk részt „A hátrányos helyzetű emberek hazánkban" témakörről folyó vitában. A vitaindító után szenvedélyes beszélgetés kerekedett a rokkantak, az idős betegek, a cigányok és az egyedül élők helyzetéről. Mi, nyolcadikosok sok mindenről hallottunk, amire eddig nem figyeltünk oda, amiről eddig nem tudtunk. Elhatároztuk, hogy ezután is eljárunk a vitakörökre, és nemcsak mint vendég veszünk részt, hanem mi is elmondjuk majd a véleményünket. És javasoljuk iskolánk úttörőtanácsának, hogy indítson hasonló vitafórumot az úttörők részére is, természetesen az őket érintő témákban.

Mócsány Szilvia, Rimóc

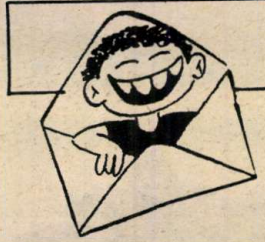

LEVELEZNÉNK!

SZABÓ ERIKA, Sajószentpéter, Tízeshonvéd út 13. — 3770, 13 éves, fiúkkal, lányokkal levelezne, bélyeget, kártyanaptárt, képeslapot gyűjt; GORTVA MÁRIA, Jászalsószentgyörgy, Álmos út 4. — 5054, 14—15 évesekkel levelezne; PANDE NORBERT, Márok, Kossuth út 61. — 7774, 14 éves; HERKE SÁNDOR, Kőszeg, Felső körút 4. — 9730, 13 éves, Csongrád megyei lányokkal levelezne; HORVÁTH ZOLTÁN, Márok, Kun B. út 3. — 7774, 14 éves, szereti a sportot; VÁRADY ENIKŐ, Sajógalgóc, Rákóczi út 1. — 3636, 14 éves, állatos képeslapokat és matricát gyűjt; SZABÓ ERZSÉBET, Jászberény, Fazekas u. 18. — 5100; RÁCZ EDIT, Szeged-Kiskundorozsma, Mester u. 13. — 6791, 14 éves; HÁRFA ÉVA, Alattyán, Sport u. 3. — 5142, 13 éves, naptárt, matricát cserél; HORVÁTH MÁRIA, Rózsafa, Petőfi u. 29. — 7914, 14 éves, bélyeget, matricát gyűjt; CSURGAI KATALIN, Szob, Árpád út 19. — 2628, 15 éves; KOVÁCS MARIANNA, Jánkmajtis, Arany J. út 108. — 4741, 12 éves rajtitkár, bélyeget, képeslapot cserél, kedveli a sportot, zenét; BAKÓ LÁSZLÓ, Lakitelek, Kossuth u. 30/a. — 6065, 10—11 évesekkel levelezne; PROVODA GYÖNGYI, Budapest, Mátyás király u. 34. — 1224, 11 éves; KALMÁR MARGIT, Tépe, Táncsics u. 5. — 4132, 15 éves; DEÁK MÁRIA, Százhalombatta, Móricz köz 32/2. — 2440, 14 éves; POCHNER EDIT, Putnok, Lenin út 11. — 3630, 14 éves; SZABÓ TÜNDE, Tápiószőlős, Annus tanya 55. — 2769, 14 éves; VARGA KATALIN, Igrici, Rákóczi út 41. — 3459, 13 éves; BUZÁS CSILLA, Komárom, Tópart 2/c. — 2900, 14 éves; CSATÁRI ANDREA, Kuncsorba, Felszabadulás út 5. — 5412, 13 éves; LÓKI ZSUZSANNA, Lad, Táncsics u. 20. — 7535, 13 éves, bélyeget, képeslapot, szalvétát gyűjt, szeret fotózni; GYÁNÓ GABRIELLA, Pincehely, Nagyváradi u. 6. — 7084, 13 éves, szeret moziba járni és olvasni; KÖVESI ADRIENN, Budapest, Orsolya u. 9. — 1204, 13 éves, matricát, radírt gyűjt; SÁFRÁNY ÉVA (13 éves), SÁFRÁNY RÉKA (8 éves), Eger, Knézich u. 14. — 3300; HUSZTI EDINA és barátnői, Szekszárd, Kórösi Csoma u. 17. — 7100, 11 évesek; GÖRÖG ZSUZSANNA, Kiskunfélegyháza, IX. kerület, 288. Pf. 2650. — 6100, 13 éves.

„Fut a gőzös, zihál rohanva,
kerekeket pörget a gép.
S körül a fenyves csupa
gyanta,
és nyírfákat ringat a lanka,
s előttünk fut valami még."

KÉT SZÜLETÉSNAP

Hatvan évvel ezelőtt, 1922. december 30-án alakult meg a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, az SZSZKSZ. Hogyan? — kérdezhetitek. Hiszen az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmét 1977-ben ünnepeltük, s ez volt az ország fennállásának 60 éves évfordulója. Igazatok van. A Szovjetuniónak két születésnapja van. Amikor 1917. november 7-én győzött a forradalom, a harc még nem ért véget. Az új szovjethatalmat ugyan kihirdették a fővárosban, de ennek a hatalomnak még meg kellett erősödnie.

1918. március 9-én Murmanszk utcáin katonaindulók harsogtak, a kikötőből angol katonák meneteltek a városba. Ezek voltak az első intervenciós csapatok, amelyek behatoltak a fiatal szovjetköztársaság területére. Egy hónap múlva partra szálltak a japánok, az amerikaiak, a franciák. Tizennégy agresszív állam csapatai hatoltak be az ország területére. Az intervenciós hadsereg betörésével erőre kapott az ellenforradalom. A szovjetköztársaságnak négy hosszú éven át tartó kimerítő, véres harcokra volt szüksége ahhoz, hogy szétverje az ellenséget, s békés élethez kezdjen.

Legelőször, még közvetlenül a forradalom győzelme után, négy köztársaság egyesítette erőit: az Oroszországi, a Kaukázuson túli Föderáció, az Ukrán és a Belorusz SZSZK. A szövetséget kétoldalú megállapodások tartották fenn. Ez azonban nem bizonyult elegendőnek, a nehéz helyzet sokkal szilárdabb, sokkal szorosabb együttműködést követelt. Így 1922-ben a köztársaságok szovjetkong-

FÖLDRÉSZNYI

resszusai javaslatot nyújtottak be egy egyéves szövetség létrehozása érdekében. S ez a szövetség létre is jött.

1922. december 30-án Moszkvában a Nagy Színház épületében a négy köztársaság képviselői kimondták a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének megalakulását. A világtérképen megjelent az emberiség történetében az első soknemzetiségű állam, az: SZSZKSZ.

A TÁVOLSÁGOK ORSZÁGA

A Szovjetunió óriási és földrajzi szempontból nagyon változatos ország. Földje Európa felét és Ázsia nagy részét foglalja el. Nyugatról kelet felé 11 időzónát felölelve 172 hosszúsági fokon terül el. Amikor nyugaton még csak alkonyodik, keleten már új nap reggele virrad. Északról délre az ország 42 szélességi körön át húzódik. Legdélibb pontja Türkméniában van, nem messze Kuska városától. A 22,4 millió négyzetkilométer területű, hatalmas ország kontinensekhez hasonlítható: valamivel kisebb Afrikánál, nagyobb Dél-Amerikánál, kétszer akkora, mint Ausztrália. Határainak hossza több mint 60 ezer kilométer.

Az ország területének mintegy fele az örök fagy övezetébe tartozik. Szibériában vannak olyan helyek, ahol télen hidegebb van, mint az Északi-sarkon. Közép-Ázsia síkságain pedig nyáron olyan hőség van, mint az Egyenlítőn. Jakutföldön télen előfordul a mínusz 70 fokos hideg, ilyenkor még az ember lehelete is megfagy. Türkméniában a nyári napon plusz 70 fokig felforrósodott homokban megfő a tojás. A Behring-tenger partján a vörösfenyő törzse 100 év múlva is vékony marad, a Fekete-tenger mellett, a szubtrópusi Grúziában pedig a fiatal bambusz egy nap alatt egy métert nő. Itt alig van hideg, az utolsó őszi virágokat szinte azonnal követik az első tavasziak. Hegyek? A Pamír, amely alig kisebb a Himalájánál, a Kaukázus, a Kárpátok, az Altáj. Sivatagok? A Kara- és a Kizil-Kum. Még dzsungele is van az országnak, az Usszuri-tajga.

A LEGNAGYOBB ÉS LEGKISEBB NÉPEK

A Szovjetunió 270 millió lakosú, lélekszámát tekintve Kína és India után a világon harmadik. Földünk 2000 népe és nemzetisége közül több mint 100 a Szovjetunióban él. A legnagyobb közülük az orosz nép 137 millió, a legkisebb népcsoport az aleut és a negidál, a Csukcs-félszigeten élnek, mindössze 500-an vannak. A Szovjetunióban 130 nyelvet beszélnek, és ötféle ábécét használnak. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme előtt a kis népek nyelve csak „szóban" élt, nem volt kialakult ábécéjük. Az ország lakosságának túlnyomó többsége csak mintegy 40 éve kezdte elsajátítani az írás-olvasást. Ma a legkisebb nemzetiségek nyelvét is oktatják az iskolákban. A nemzetiségi iskolákban tanító pedagógusok egyetemen tanulhatják népük nyelvét, irodalmát. Az irodalmi művek a Szovjetunió népeinek 76 nyelvén jelennek meg.

AZ ÉVSZÁZAD TERVEI

A szovjet ötéves tervek idején az országban 43 ezer nagy ipari egyesülés, gyár, kombinát létesült. Az ország részaránya a világ ipari termelésében az 1922 évi egy százalékról húsz százalékra emelkedett. Megőrizve a nemzeti vonásokat, modern ipart, mezőgazdaságot, fejlett tudományt, magas színvonalú kultúrát teremtettek. Ma is nagyszabású népgazdasági feladatok megoldásán dolgoznak. Ilyen például a

BAM, a Bajkál—Amur Vasútvonal.

A 3200 kilométer hosszúságú vasútvonal Kelet-Szibériát köti össze a Csendes-óceánnal. Megépítésével lehetőség nyílik új ipari övezetek bekapcsolására a népgazdaság vérkeringésébe. A BAM 200 állomást és leágazást jelent, 3335 létesítményt, köztük 131 hidat. A BAM nemcsak vasút, de egy új országrész is. A városok, falvak egy-egy ipari ágazat központjai lesznek, szénbányászati, kohászati, fafeldolgozási, gépgyártási centrumok. A BAM vonzáskörzetében 1,5 millió új lakosról kell gondoskodni.

Óriási vállalkozás a transzkontinentális fővezeték. Az Urengojból induló vezeték földgázt visz Nyugat-Európába, az NSZK-ba, Franciaországba, Ausztriába, Olaszországba, Belgiumba, Hollandiába, Svájcba. A nyomvonal az Uralon és a Kárpátokon át vezet, 561 folyót kell leküzdeni az építés során, köztük az Obot, a Volgát, a Dnyepert.

HAGYOMÁNYOS HAGYOMÁNYOK

Rendkívül nehéz az északon élők ellátása élelmiszerrel. Nemcsak azért, mert ott semmi sem terem meg, de számukra különösen fontos a táplálkozás összetétele. A vitaminhiány megelőzésére például széles körben fogyasztják a bogyóféléket, a zöldség- és gyümölcsleveket. A szörpök értékét külön vitaminnal növelik. A gyerekek vitaminnal dúsított tejet kapnak. Biológiai szempontból rendkívül hasznosak a helyi termékek, a szarvashús, a hal.

Na és a tea! Egyetlen orosz asztalról sem hiányozhat ez a rendkívül népszerű ital. A legnagyobb teaültetvények Grúziában vannak. A grúz tea először az 1900-as párizsi világkiállításon mutatkozott be, ahol aranyérmet nyert. Ma egyetlen ünnep sem képzelhető el tea és természetesen szamovár nélkül. A szamovár a múlt század közepétől mindenhová elkíséri gazdáját — kirándulásra vagy háborúba.

Az orosz babák közül bizonyára mindenütt legkedveltebbek a Matrjoskák. A fafaragó műhelyekben, Zagorszkban kedves fababák, játékok készülnek. A népek hagyományait őrzik a hohlomai, palehi, kubacsi, fedoszkinói, vologdai mesterek munkái. A 15 szövetségi köztársaságban mindenütt készülnek ősi mintákat felelevenítő lakkminiatúrák, fafaragások, ötvösmunkák, csipkék, festett textíliák, borostyánékszerek, valamennyi a szovjet nép történetét őrzi.

Bekő Mária

ORSZÁG

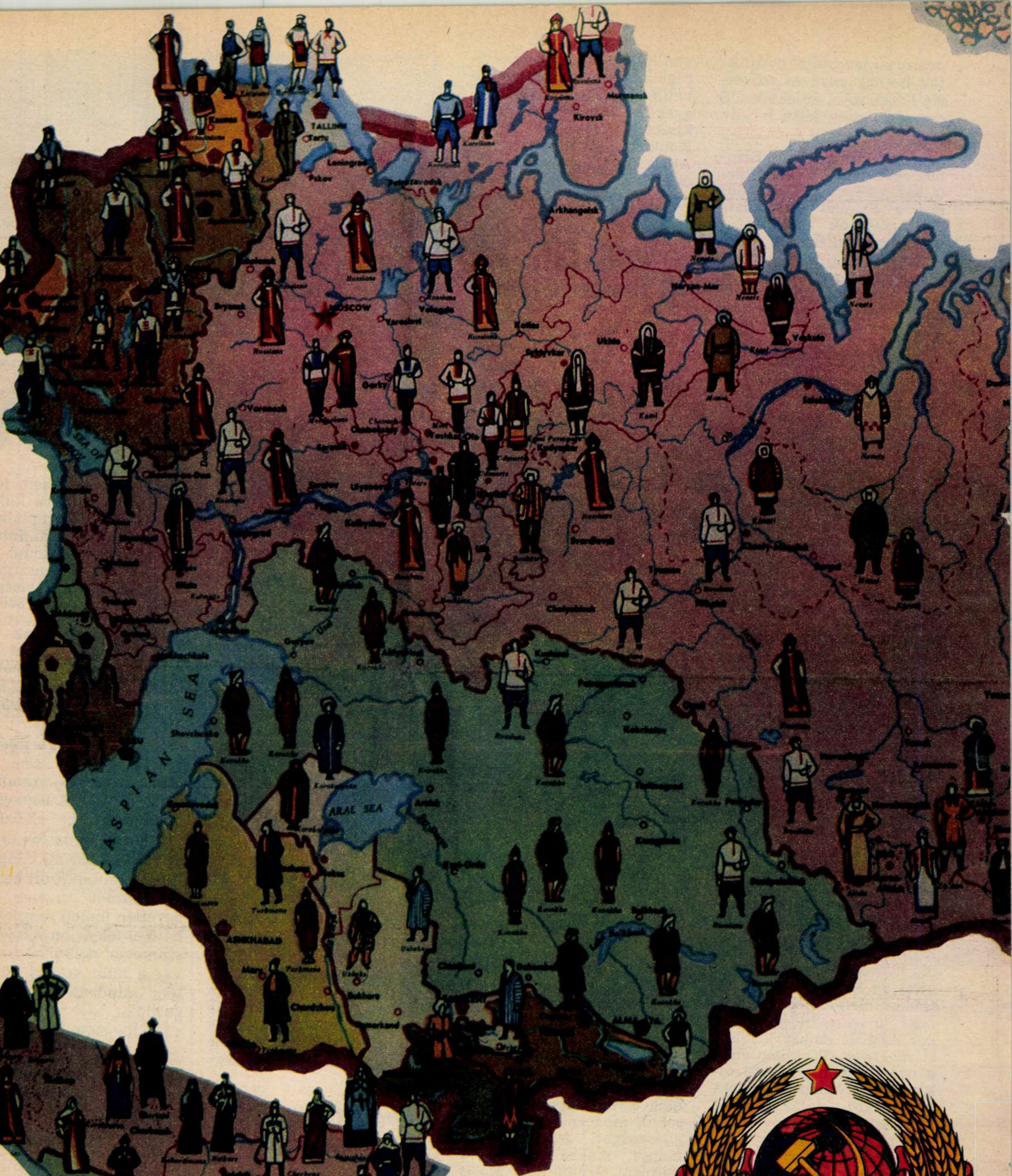

KINAGYÍTVA LÁTHATOD A FEKETE-TENGER ÉS A KASZPI TENGER KÖZÖTTI TERÜLETET, AMI NÉPRAJZI SZEMPONTBÓL RENDKÍVÜL GAZDAG VIDÉK

A SZOVJET SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁGOK SZÖVETSÉGÉNEK CÍMERE

Oroszországi SZSZSZK

Üzbég SZSZK

Azerbajdzsáni SZSZK

Lett SZSZK

Ukrán SZSZK

Kazah SZSZK

Litván SZSZK

Kirgiz SZSZK

Örmény SZSZK

Észt SZSZK

Belorusz SZSZK

Grúz SZSZK

Moldvai SZSZK

Tadzsik SZSZK

Türkmén SZSZK

A SZOVJET HÍRÜGYNÖKSÉG (APN) ADTA KI EZT A NAGY TÉRKÉPET, AMELY A LEGJELLEGZETESEBB NÉPVISELETEKET MUTATJA BE. HA RÁNÉZEL, MINDJÁRT LÁTOD, HOGY E HATALMAS ORSZÁGBAN HOL ÉLNEK MONDJUK A GRÚZOK, AZ ÖRMÉNYEK, AZ UKRÁNOK, A KIRGIZEK VAGY ÉPPEN AZ OROSZOK

KEDVES ISMERŐS

...ÉS A KÉK GOLYÓ

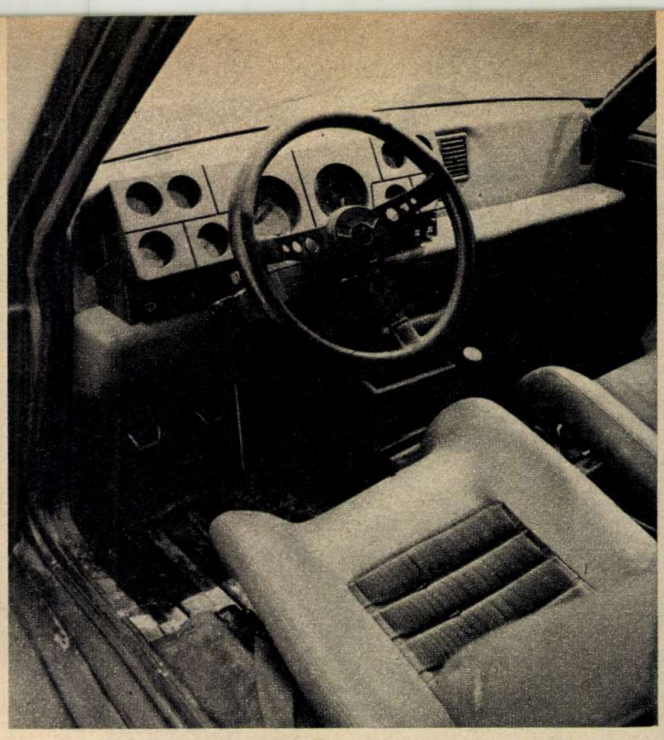

Az egyre erősödő motorzúgásra figyelt mindenki. A szemközti domboldalon megcsillant egy autó szélvédő üvege. Félelmetes tempóban közeledett a gép, egy kisebb dombon mind a négy kerekével felemelkedve a földtől. A landolás oldalra sikerült, de a Renault megrázta magát és süvítő golyóként vette célba a kanyart. Ő az. Egy, kettő, három... eddig tartott, míg a „kék golyó" — így becézik Ferjáncz autóját — elszáguldott a tapsoló, éljenző emberek előtt. Három másodperc. Ezért utaznak a versenyekre száz és száz kilométert, ezért az egy pillanatig tartó villanásért virrasztanak éjszakákon át. Ámulattal nézik a vezetők bravúrjait. Megszállottak!

Csoki helyett volán

Ferjáncz Attila, a legjobb magyar rallye-versenyző tizennyolc éve hajtja a lóerőket, harcolva a másodpercekért. Azt mondják róla: nem szeret nyilatkozni. Ideje sincs rá. Két verseny között sem pihen, idejét az autó felkészítésével tölti. Beszélgetésünket most is a gépek zaja kísérte. Nem autózaj.

— *Édesapámé ez a papírfeldolgozó kisüzem. Nem lehet örökké versenyezni, illik lassan beletanulnom az üzlet körüli teendőkbe is. Az igazság az, hogy erre eddig semmi időm nem volt.*

— Mikor találkoztál először autóval?

— *Bármilyen hihetetlennek tűnik: hatévesen vezettem. Nagymamámék házában egy gyönyörű lány lakott. Udvarolt neki egy sofőr, állandóan Pobjedával járt. Én voltam a postás a szerelmesek között. A fickó csokoládét ígért fizetségül a levelekért. Szerettem az édességet, de jobban izgatott a kormánykerék. Azt kértem tőle, hadd vezessem az autót. Angyalföldön, egy elhagyott utcán, egy jó nagy párnán ülve döcögtem le életem első kilométerét. A dolog ettől kezdve nem hagyott nyugodni. Elmesélem csínytevésünket. A szomszédunkban volt egy autójavítóműhely. Titokban lemásoltuk az indítókulcsokat és délután a kerítésen átmászva, előre-hátra tolatgattunk az udvarban. Egészen addig autóztunk így, amíg egyszer el nem kaptak és jól el nem vertek bennünket. Később aztán a szerencse segített: nyertünk a lottón egy Panni-robogót. Ahová a szerencse egyszer bekopog, oda máskor is visszatalál: gépkocsinyeremény-betétkönyvünk egy Wartburgot hozott a házhoz. Megint csak csendben mondom: sokat vezettem jogosítvány nélkül, aztán tizenhét évesen, korengedménnyel megszereztem.*

A fizika kihívása

— Hogyan kerültél kapcsolatba a sporttal?

— *Gyorsan belepottyantam az autóversenyek varázslatos világába, bár először tornáztam és komolyabban fociztam a BVSC-ben. Aztán autóversenyző ismerősöm felborult egy edzésen. Tönkrement az autója, de mindenképpen el akart indulni. Megkérdezte: lenne-e kedvem beszállni mellé — a mi kocsinkba. Csak akkor álltam rá a dologra, mikor kijelentette: akár vezethetek is. Végig az első helyen autóztunk, amikor is az utolsó ügyességinél összegabalyodott a váltó. Csak hátrafelé ment a járgány. Így kellett eljutnunk a célig. Harmadikok lettünk, de már akkor éreztem: ebből a buliból nem lehet „csak úgy" kiszállni.*

— Azóta többszörös magyar bajnok vagy, és Európában a legjobbak között tartanak számon.

— *Első országos bajnokságomat Wartburggal nyertem, aztán az Opel, a Skoda és a Renault jött sorban. A Budapesti Volán szakosztálya támogatott, segít ma is a versenyzésben. A Renault gyárnak nincs olyan versenygépe, amit ne hajtottam volna. Most a Turbóval versenyzek, ez az autó valóban alkalmas a komolyabb nemzetközi megmérettetésre.*

— Tavalyi, Európa-bajnoki harmadik helyed autósportunk eddigi legjobb eredménye. A Turbó erején kívül ez minek köszönhető, hiszen a mezőnyben hasonló erősségűek indultak.

— *Az autóversenyzés ma már kicsit olyan, mintha kihívnánk a fizikát. Addig kell fokozni a lehetőségeket, ameddig a végső határ engedi. Ha egy kanyarban például maximum százzal lehet elmenni, aki csak kilencvenöttel húz el — az vesztett. Aztán ez az egész egy csapat munkája. A mellettem ülő navigátoron, dr. Tandarin kívül két szerelő, alkalmanként két-három segítő alkotja a gárdát. Még így is számolni kell azzal, hogy az autóverseny technikai sport, ahol a gép teljesen kiszámíthatatlanul megállhat. Akkor nincs tovább. Mi az autót minden egyes verseny után szétszedjük. Nincs olyan centimétere, amit ne ismernék. Barátaim gyakran cukkolnak: jó házasságot kötöttem vele. Úgy vigyázok rá, mint valami kincsre. Versenyek közben egy-egy gödör előtt már azon gondolkodom, hogy mi görbülhet, törhet el. Százötven-százhatvan kilométeres sebesség mellett nem lehet lavírozgatni. Ha mégis valami baj van, akkor a szerelők ott állnak a gyorsasági végén.*

Arról pedig csodákat mesélnek, amit ezek az emberek a romos autóból varázsolnak. Egy első futómű szerelési ideje egy műhelyben legalább két és fél, három óra. Kint az út szélén tizenöt perc alatt cserélik ki a szerkezetet, a dolgukat még nehezíti az alulról bepáncélozott autó. Láttam már, hallottam is, amikor Attila nem éppen a legfinomabb szavakkal igazította el szerelőit, amikor valami nem úgy alakult, mint ahogy kellett volna. Nem sértődött meg senki, tudják: valakinek keményen kell irányítani a másodpercekért folytatott harcot, itt minden szó, minden mozdulat a győzelemért van. A dobogós helyeket pedig nem adják ingyen. Az egyik szerelő, Léhi Sándor mesélte, hogy komolyabb versenyeken a Turbó gumifogyasztása úgy hetven darab. A nyugati profik mellett ez spórolásnak tűnik. Ezt a luxust csak azoknak engedik meg, akiknek tehetségéhez nem férhet kétség.

Koncz Dezső

PAJTÁS

FERJÁNCZ ATTILA

FOTÓ: KONCZ DEZSŐ

1982. DECEMBER 15-ÉN 8 ÓRA 24 PERCTŐL 11 ÓRA 6 PERCIG részleges napfogyatkozást figyelhetünk meg hazánk területén. A Föld körül keringő Hold a Napnak mintegy a felét fogja eltakarni előlünk. Emiatt körülbelül csak annyival lesz sötétebb, mint amikor egy fátyolfelhő kerül a Nap elé. Ha napsütéses idő lesz, ne mulasszuk el megfigyelni ezt az érdekes csillagászati jelenséget, mert igen ritkán fordul elő! Nagyon fontos azonban, hogy ne szabad szemmel, közvetlenül nézzünk a Napba, mert ez veszélyeztetné szemünk épségét.

Az egyik legegyszerűbb módszer: kormozott üveglapon keresztül nézni a Napot. Az üveglapot úgy lehet egyenletesen bekormozni, ha gyertya lángjára tartva folyton mozgatjuk, hogy a láng mindenütt egyformán melegítse az üveglapot, így az nem pattan el. Nem kell vastag koromréteg, csak annyi, amennyivel napsütésben a földi tárgyakat megláthatjuk. Így a Nap még elegendő fényességű, szép sárga korongnak fog látszani.

Kormozott üveglap helyett igen jól megfelel még a teljesen exponált fekete filmnegatív is. Kisebb darab is elegendő, amekkora rendszerint minden előhívott negatívtekercs két végén szokott lenni.

A következő módszernek igen nagy előnye, hogy a Nap képét kivetítve, mintegy 2-3 centiméteres korongként figyelhetjük meg a papírlapon, egyszerre többen is. Ehhez nem kell más, mint egy síktükör és két fehér papírlap. Tükörnek jól megfelel például egy zsebtükör is. Így a fogyatkozást a jól fűtött, meleg szobában figyelhetjük meg persze, ha a Nap besüt az ablakon. Hát ha még az iskola ablakán... Akkor szólj tanárodnak is, hogy együtt nézhessétek a napfogyatkozást.

A rajznak megfelelően fektessük le a síktükröt az ablak előtt egy asztalon, vagy ha nincs ott asztal, akkor helyezzük egy székre. Persze, úgy kell elhelyezni, hogy érje a napfény. Ekkor a tükör által visszavert napfényt könnyen megtaláljuk a szoba valamelyik falán. Ez még nem a Nap képe, éppen ezért helyezzük oda a falra az egyik papírlapot. Ezen fog megjelenni a Nap képe. Ezek után a másik papírlapot helyezzük rá a tükörre úgy, hogy a tükörnek csak az egyik sarka látsszon ki. Akkor kapunk jó napképet, ha a megmaradt kicsiny háromszög alakú tükröző felület kb. 6—8 mm oldalhosszúságú derékszögű háromszög. A falra helyezett papírlapon ekkor egy kicsiny fehér korongot látunk, amely a Nap képe. Minél messzebb van a tükörtől a napkép, annál nagyobb átmérőjű korongot látunk. Ahány méter a távolság, annyi cm átmérőjű lesz a Nap képe.

Ezzel a módszerrel tulajdonképpen úgynevezett „camera obscurát" készítettünk, amely most csak a Nap képének előállítására alkalmas, mert az elegendően fényes hozzá. Az igazi camera obscura tulajdonképpen egy doboz, amelynek egyik oldalán van egy piciny lyuk, a vele szemben levő oldalon pedig egy félig áteresztő ernyő. A lyukon keresztül a kívülről bejövő fénysugarak az ernyőn előállít-

A jelenség megfigyelésére hordozható műszereket használnak

A rajzok alapján az eseményt ti is észlelhetitek

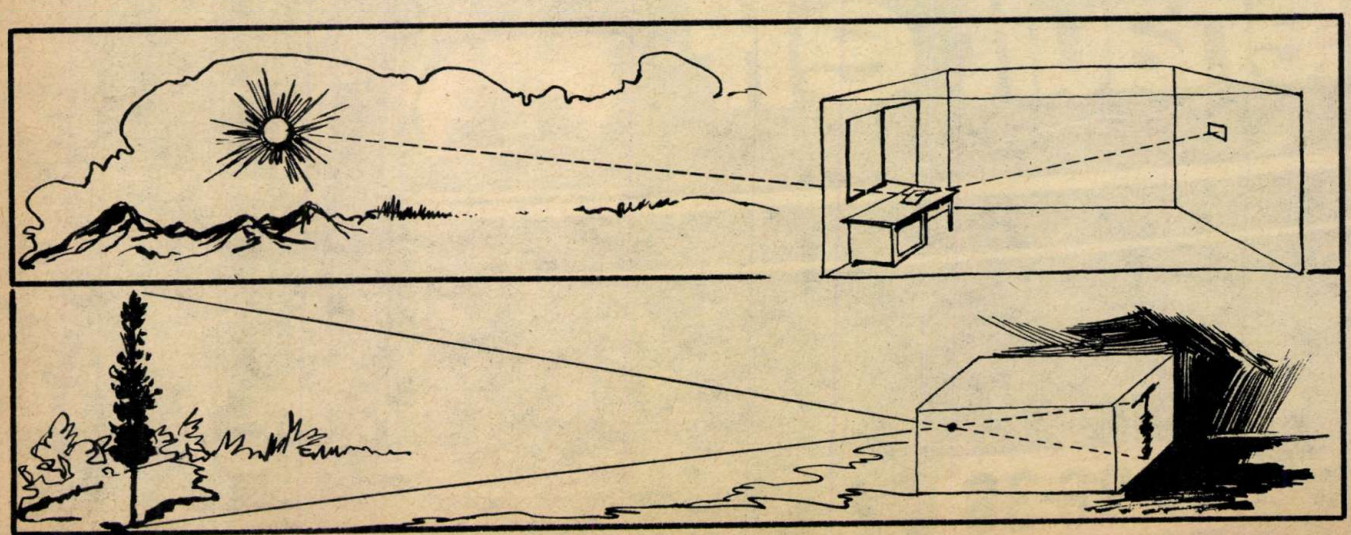

A tavaly júliusi teljes napfogyatkozás fotója

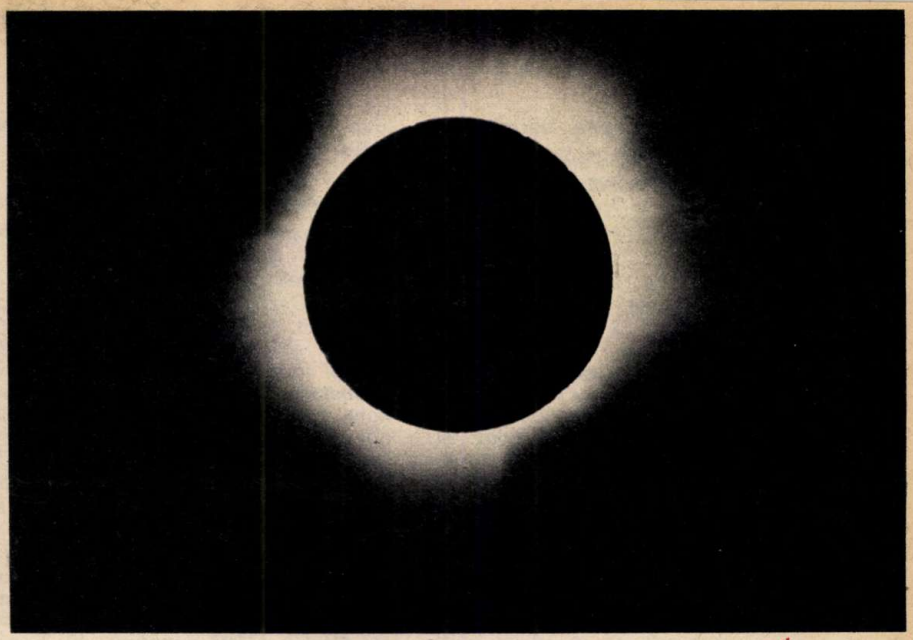

162 PERC NAPFOGYATKOZÁS

ják a külvilág fordított állású képét. Tulajdonképpen ez történik a mi összeállításunk esetében is. Ebben az esetben a lyuk szerepét a kicsiny tükördarab játssza. Ne lepődjünk meg tehát, ha a fogyatkozás során a kormozott üveglapon át látható napkorongnak a kivetített ernyőn figyelt képéhez képest éppen az ellenkező oldala fog fogyatkozni!

S. Tóth László
egyetemi adjunktus

Ezredévünk legutóbbi teljes napfogyatkozása 1981. július 31-én, moszkvai idő szerint pontosan 5 óra 43 perckor kezdődött. A Hold a napkorong elé úszott, 6 óra 35 perckor már majdnem háromnegyed részben takarta.

A Fekete-tengertől Szahalinig húzódó sávban teljes napfogyatkozás volt megfigyelhető: két percen keresztül a Hold teljesen eltakarta a napkorongot. Szovjet és az erre az alkalomra ideérkezett tudósok mellett milliók figyelték ezt a ritka égi jelenséget.

Megfigyelők teleszkópokkal, nagy teljesítményű fényképezőgéppel szerelkeztek fel. A látvány egy hatalmas esztergagéphez hasonlítható, amely fokozatosan forgácsolja egy óriási korong darabjait. A csodálatos két perc alatt a Napot teljesen eltakaró Hold korongjának szélein ezüstös csillogás vált láthatóvá. A napkorona csillogása volt ez.

Sajnos, ilyen vizsgálatokra csak nagyon ritkán van lehetőségünk. Így például a feljegyzések szerint Moszkva felett utoljára teljes napfogyatkozásra 1476-ban került sor. Moszkva környékén ez a jelenség csak 411 évvel ezt követően, 1887-ben volt megfigyelhető. A következő napfogyatkozást a moszkvaiak csak 2126-ban láthatják. Azért is utaznak a tudósok a világ bármely pontjára, hogy az adott időben megfigyeléseket folytathassanak, mert ritka e jelenség.

A korszerű teleszkópok, speciális elektronikus műszerek, modern fotó- és filmfelvevő eszközök segítségével a tudósok sok fontos adathoz jutottak a naptevékenységre, a Nap földi hatására vonatkozóan, amelyek elősegítik egyebek között a pontos időjárás-előrejelzések összeállítását.

(APN)

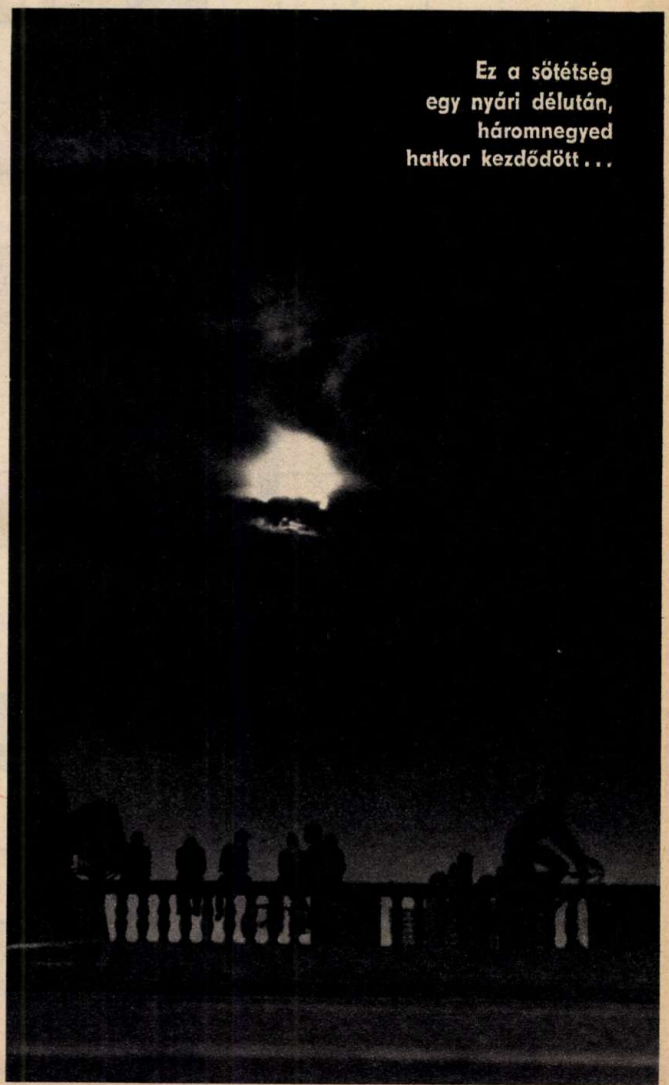

Ez a sötétség egy nyári délután, háromnegyed hatkor kezdődött...

BUDAPRINT PÁLYÁZAT

II. FORDULÓ

A keresztrejtvény közepén vállalatunk emblémája látható. A rejtvényből megtudhatod, hogy „A BUDAPRINT termékei...” Folytatás a vízszintes 1., 51., a függőleges 8. és 35. sorokban.

VÍZSZINTES:

1. A mondat folytatása. 6. A görögöknél a művészet istene volt. 13. Becézett lánynév. 14. Nyírbátor lakói. 16. Pest megyei községbe való. 16. Somogy megyei községség. 17. Kötőszó, amely a pontosabb kijelentést segíti elő. 20. Mártás. 21. Három betű az állat szóból. 22. Bajnokcsapat. 24. Álmosdi Kiss Zoltán. 26. Kétkerekű tehervagy személyszállító jármű, névelővel. 29. Igekötő. 31. Keleti László. 32. Thaiföldet így hívták régen, visszafelé. 34. Régi vadászfegyverek. 36. Egy nagy szovjet folyónál. 37. A bámuló ikerszava. 38. Kettőzve: férfi becenév. 39. Fába vés. 40. Mentek-é...? (Toldi első ének, 6. szakasz). 44. Kenem, egynemű betűi. 45. Papirost vagy ruhát szakít. 46. Emberi munka segítője. 49. Azonos betűk. 51. A mondat folytatása. 51. Tyúkjai, népiesen. 56. Amerikai utasszállító gép, fonetikusan. 57. Heverő, névelővel. 59. Az elmúlt századokból való. 60. Üdítő ital az. 61. Édes szeszesital, névelővel.

FÜGGŐLEGES:

1. Japán magnómárka. 2. Vallotta, régiesen. 3. Színésznőnk keresztneve (Békés). 4. Fás, bokros terület. 5. Gabi egynemű betűi. 6. Osztrák, thaiföldi és máltai autók jelzése. 7. P. O. O. S. 8. A mondat folytatása. 9. Szívnyugtató gyógyszer. 10. Délázsiai ország. 11. Országos Képzőművész Szövetség. 15. Igen tisztelt (megszólításkor). 18. Magot tesz a földbe. 19. Becézett női név. 23. Állati lak. 25. Földtörténeti kor (ötödik kocka: kettős betű). 26. Valamit létrehoz. 27. Ritka lánynév. 28. Norvégia fővárosában lakik. 30. Máj betűi keverve. 31. Nagy felfordulás. 33. Ajtón is van. 35. A mondat befejező része. 41. Helyhatározószó. 42. Északi szarvas. 43. Román és perui autók jelzése. 44. Nagy afrikai város. 46. ... Balett. 47. Egy kislány és barátnői. 48. Forint előtti pénzünk. 49. Becézett női név visszafelé. 50. Ugyanaz, mint a vízszintes 49. 52. Ugyanaz, mint a függőleges 5. 53. N. G. I. R. 55. A hímez szó három betűje. 58. Éva egynemű betűi.

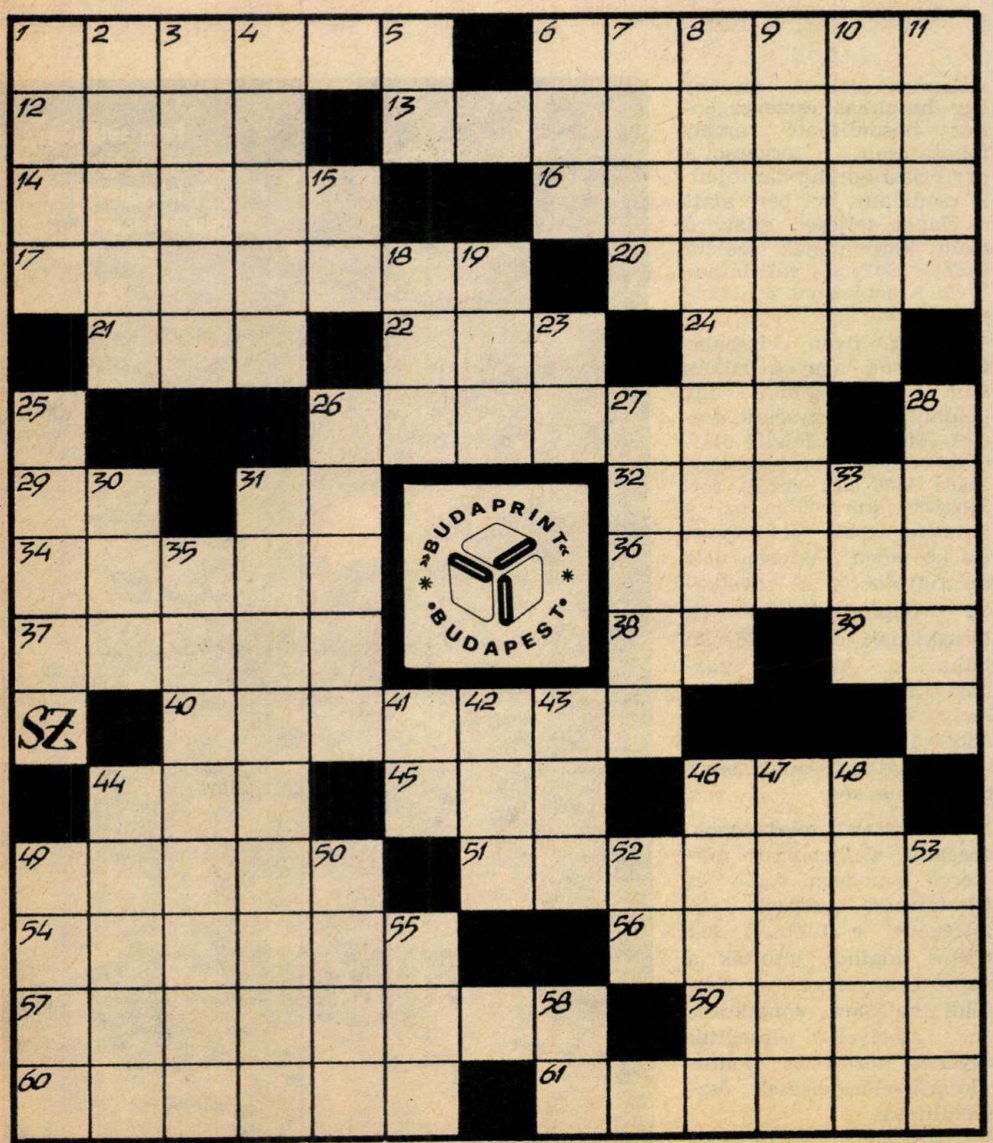

A megfejtést postai levelezőlapon küldd az alábbi címre:
BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat személyzeti és oktatási főosztály Budapest, Postafiók 111. 1300
A levelezőlapra írd rá: PÁLYÁZAT!
Írd fel azt is, hányadik osztályba jársz.
Beküldési határidő: 1982. december 23.
A helyes megfejtést beküldők között 20 nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből.
A nyertesek nevét a Pajtásban közöljük, a nyereményeket postán küldjük el.
Aki mindkét fordulóban sikeresen, eredményesen vett részt, annak neve bekerül a fődíj sorsolásakor a szerencsekerékbe.
A szerencsés nyertest levélben értesítjük a főnyeremény átvételének időpontjáról. Nevét a Pajtásban is közöljük.
A FŐNYEREMÉNY egy SMENA FÉNYKÉPEZŐGÉP öt tekercs filmmel.
Ezzel a kétfordulós „BUDAPRINT PÁLYÁZAT” véget ért. Reméljük, jól szórakoztatok. Találkozunk jövőre, a következő „BUDAPRINT PÁLYÁZATON”.
A BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat szívesen válaszol leveleitekre, érdeklődésetekre segít a pályaválasztásban is.

CSILLOGÓ CSILLAGOK

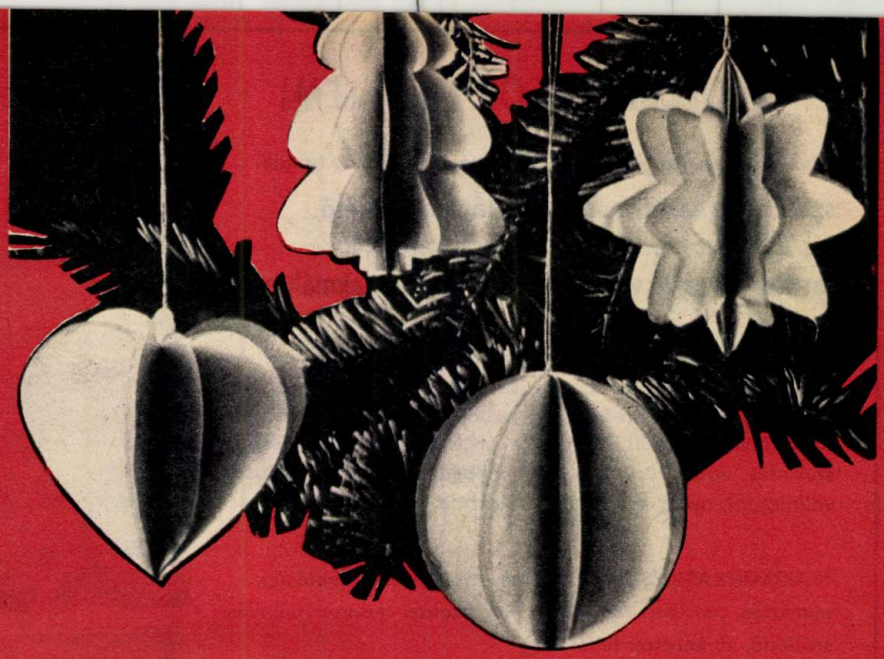

A hagyományos, készen vásárolt üvegdíszek helyett, különösen az iskolás gyermekek részére, közösségekben, napköziotthonokban is elkészíthető ajándéknak ajánljuk a színes papírlapokból, fényes alufólia-kivágásokból összeállított, lebegő díszeket.

1. Domború szív, fenyő, csillag, kör. Egy-egy motívum 7 cm átmérőjű és öt azonos méretű, mintájú lapból készül. A mintalapocskákat a középrészen, függőlegesen néhány öltéssel összevarrjuk, a cérnaszálat a felső csúcsrészen csomóra kötjük, körülbelül 20 cm hosszú felfüggesztő zsinórt készítünk. A középen összefogott lapokat ezután egyenként, egymás mellett behajtogatjuk, formára igazítjuk.

2. A karácsonyfára függesztve, de az ajándékcsomagok feldíszítésére is alkalmas az üreges csillagocska. Különböző méretben készíthetjük. Munkamenet: 1. csillagméretnek megfelelő kört rajzolunk, amit átlósan négy, majd a körvonalat hat részre osztunk, a 2. ábra szerint a hatszögletű rajz minden oldalát megfelezzük, 3. a hatszögletű csillagmotívum alaprajzát kivágjuk, a hat oldal középrészén, minden oldalszélen azonosan $^1/_3$ mélységben bevágjuk. A rajzon jelölt szaggatott vonalak szerint a csillagot behajtogatjuk. A visszahajtott csillagtüket, a belső felületen ragasztó segítségével összefogjuk, 2–2 csillagot összeillesztünk. Cérnaszál segítségével rögzítjük a karácsonyfára.

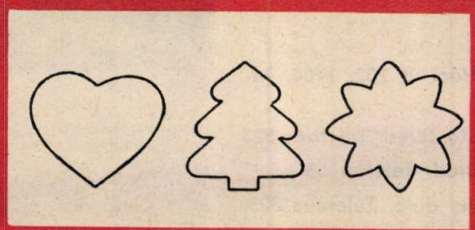

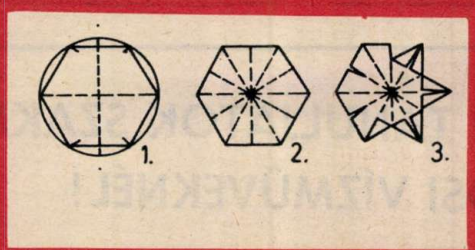

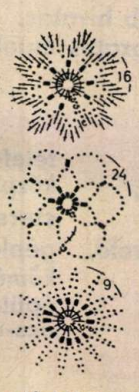

•=láncszem,
○=kapcsolóöltés,
▮=rövidpálca,
ǀ=egyráhajtásos pálca,
}=kétráhajtásos pálca,

A hagyományos csillogó üvegdíszek, műfények mellett bizonyára újszerű a horgolt karácsonyfadísz. A selymes Mátra fonalból vagy maradék lurexfonalból kerek csillagformákat horgolunk. Három szép alapmotívumot mi is bemutatunk. A munkát a középrészen 2-es horgolótűvel, 6 láncszemre kezdjük. A kapcsolóöltés után körbe haladó sorokkal a leszámolható ábra szerint, láncszem, rövidpálca, egy-két ráhajtásos pálca, a sorvégeken kapcsolóöltés felhasználásával dolgozunk. Az elkészült csillagbetéteket merevítő műanyagkarikára horgoljuk. Méretünk szerint az utolsó – karikára horgolt – sor az ábrába jelölt (16, 24, 9) rövidpálcával készül. A műanyag karikát a Leó fagyipohár felső pereméből vágjuk ki. Végül 15–20 láncszemmel akasztófület horgolunk.

Karácsonyi készülődés

NYOLCADIKOSOK FIGYELEM!

Gyertek a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni

szerkezeti lakatos, csőszerelő, gépszerelő, ács-állványozó, hegesztő, gépiforgácsoló (esztergályos), villanyszerelő, öntő szakmákra

A képzési idő: 3 év. AMÍG TANULSZ biztosítva van:

kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 250–500 Ft-ig társadalmi ösztöndíj, napi 3 Ft térítésért ebéd; nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN továbbtanulási lehetőség, munkába álláskor 1500–2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda, jó kereseti lehetőség.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

MHD központi oktatási osztály Bp., Váci út 202. 1904. Telefon: 401-562.

MHD Balatonfüredi Gyáregység, Balatonfüred. Telefon: 525

MHD Tiszafüredi Gyáregység, Tiszafüred. Telefon 53.

MHD Váci Gyáregység, Vác, Derecske dülő. Telefon: 223.

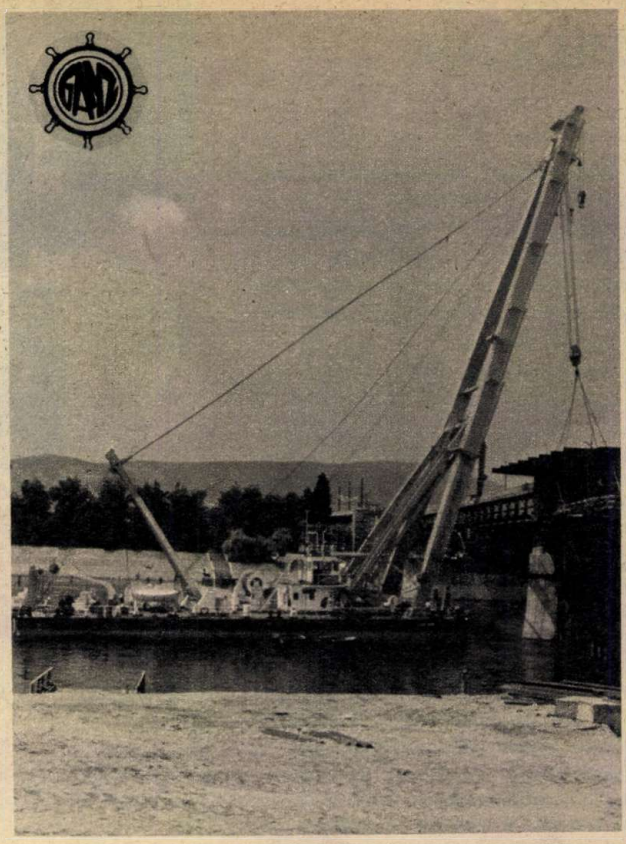

FIATALOK! TANULJATOK SZAKMÁT A FŐVÁROSI VÍZMŰVEKNÉL!

Jó ivóvizet adni a legszebb hivatás.
Érdekes szakmákban változatos munkát végezhetsz:

vízműkezelő,
épületvillamossági szerelő,
villamoshálózat-szerelő,
erősáramú berendezésszerelő,
telefon- és hálózatszerelő,
központi fűtés- és csőhálózat szerelő,
géplakatos, hegesztő,
kőműves, szobafestő-mázoló,
épületburkoló, bádogos,
ács-állványozó.

1868
FŐVÁROSI VÍZMŰVEK

Jelentkezés: a Fővárosi Vízművek személyzeti osztályán, Bp. XIII., Váci út 23–27. Tel.: 297-827.

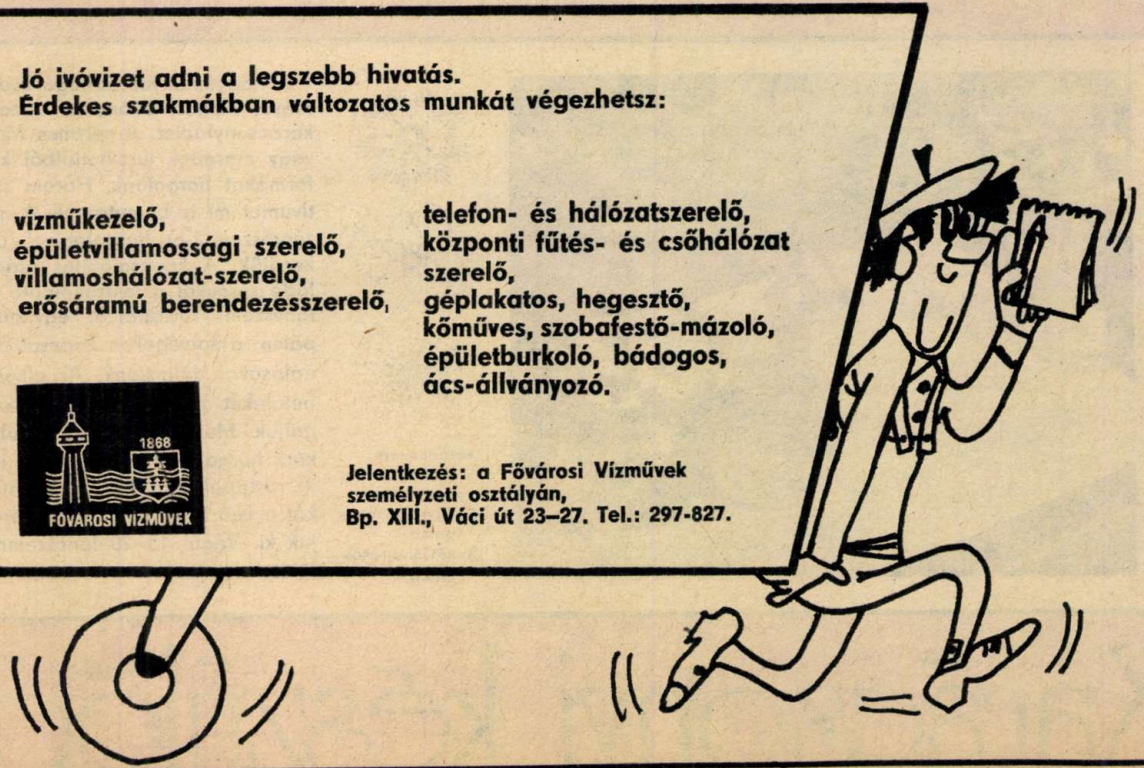

FIÚK LÁNYOK GYERTEK TI IS!

A vaskereskedő feladata: Konyhafelszerelések, háztartási eszközök, barkácsszerszámok, kisgépek, szerelvényáruk, tüzeléstechnikai cikkek stb. eladása.

A tanulmányi ösztöndíjon felül havi 500,– Ft társadalmi ösztöndíjat is fizetünk.

A tanulók részére napi 3,– Ft térítés ellenében ebédet, valamint ingyen munkaköpenyt, tankönyveket és füzeteket, évente egy alkalommal díjmentes üdültetést, tanulmányi kirándulást, s vidéki fiúk részére ingyenes kollégiumi ellátást biztosítunk.

Az utolsó évben a tanulók szakmunkásbért kapnak.

Jelentkezés: a VASÉRT Vállalat személyzeti osztályán (Budapest VIII., Üllői út 32. I. em. 8. Tel: 138-882).

JÖJJETEK HOZZÁNK TI IS!

VASÉRT

FIATAL LÁNYOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK

az Újpesti Gyapjúszövőgyárba 1983. szeptember 1-én induló tanévre **fonó-szövő** szakma megszerzése céljából.

Felvételi követelmény: a 14 éves életkor betöltése, általános iskolai végzettség.

Tanulmányi idő: 3 év.

Az I. osztály I. félévében a tanulmányi ösztöndíj: 320 Ft.

A II. félévtől a tanulmányi eredménytől függően: 320–500 Ft.

Társadalmi ösztöndíj havonta: 500 Ft.

Kiegészítés havonta: 200 Ft.

Jövedelempótlék havonta: 190 Ft.

Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést, iskola- és munkaköpenyt biztosítunk, és havonta egyszeri hazautazás esetén költséget térítünk.

A tanulók a teljes ellátásért napi 3 Ft-ot térítenek.

A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet: Újpesti Gyapjúszövőgyár
személyzeti osztály
1045 Bp. IV., Berni u. 1.

Gyerekek!

A Kőbányai Centrum Áruház és a Pataky István Művelődési Ház mindenkit meghív a

játékparadicsomba:

óriási játékvásár

december 8-tól 25-ig

Minden nap Télapó,
bohóc, gyermekdiszkó,
vasárnap Vitéz László bábjáték. Gyertek!

KŐBÁNYAI
Centrum Áruház

Párosan szép az élet, így tartja a mondás. Ez azonban nem mindig (és mindenütt) bizonyul igaznak. Vegyük például a sport világát. A legtöbb csapatjátékban újabban valóságos párharcok alakulnak ki egy-egy mérkőzésen, legyen az labdarúgópályán, jégkorong-katlanban, vagy baseball pályán. Arról nem beszélve, hogy az ökölvívók sok mindent elmondhatnak a szorítóban egymással eltöltött percekről, csak azt nem, hogy hű de szépek voltak. Az indulatok, ha elszabadulnak, márpedig ez sűrűn előfordul a küzdőtereken, gyakran olyan jeleneteket eredményeznek, amelyek vagy nagyon elszomorítóak, vagy roppant humorosak. Legalábbis annak, aki mondjuk a lelátón ülve figyeli az eseményeket vagy kényelmesen, a televízió előtt karosszékében ülve követi tekintetével az eseményeket. Most egy csokorra való képet nyújtunk át, van közte olyan is, amelyik derűs, s akad lehangoló is.

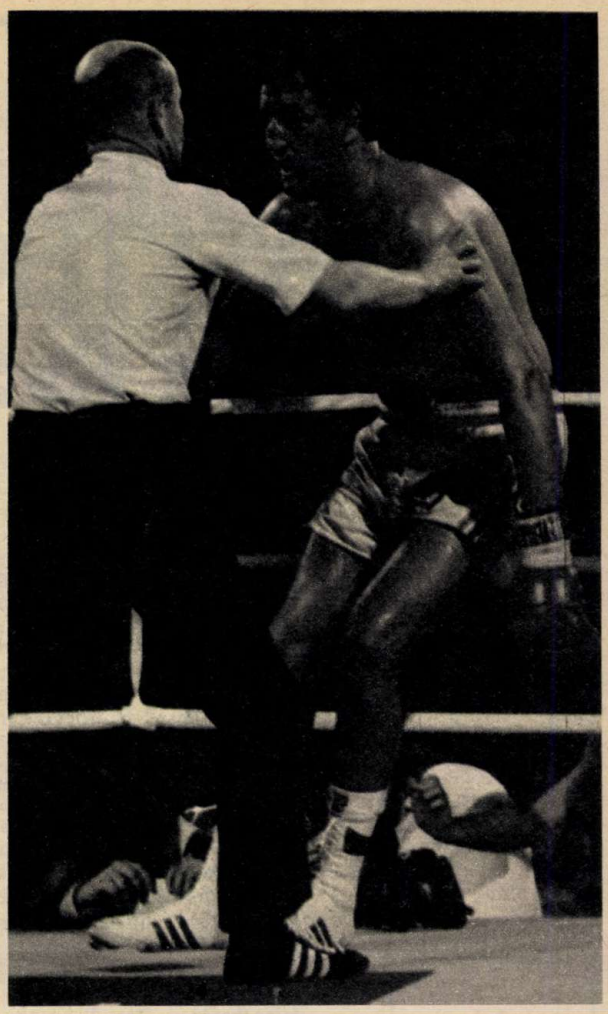

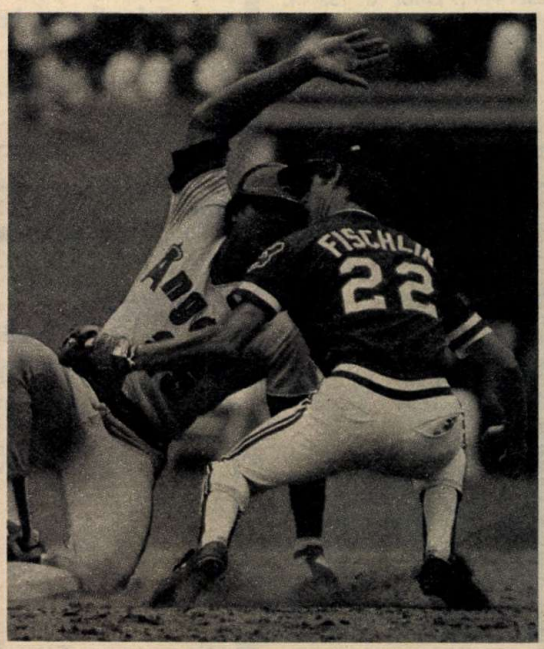

**BASEBALL PANTOMIM.
BESZÉDES MOZDULATOK,
SOKATMONDÓ ARCKIFEJEZÉSEK,
HEJ, HA AZ ÚJSÁG „HANGOS" LENNE...**

A SZORÍTÓBAN ELKÉL
A BÍRÓI SEGÍTSÉG,
AZ EDZŐI GYENGÉDSÉG

BALETT
A LEVEGŐBEN,
EZÚTTAL NEM A SZÉP
KIVITELEN, HANEM
AZ ERŐTELJES
LENDÜLETEN VAN
A HANGSÚLY.
A FÖLDÖN ÜLŐK
PEDIG EGYÁLTALÁN
NEM ADÓZNAK
ELISMERÉSSEL
EGYMÁSNAK
A PRODUKCIÓÉRT

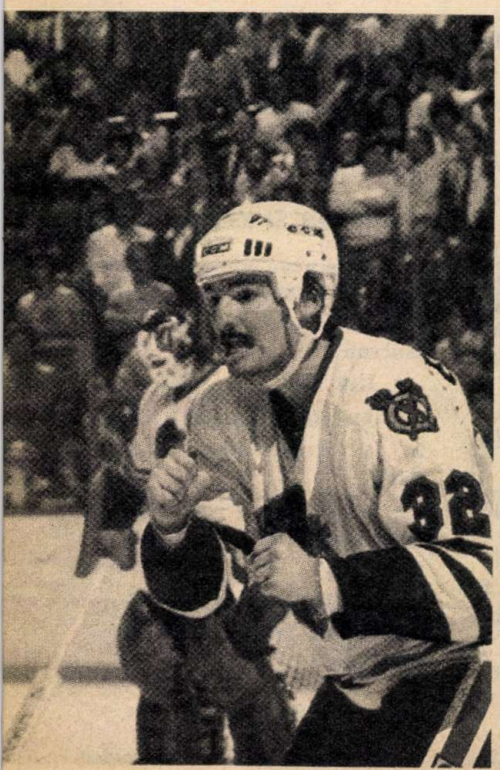

„ELTÉVEDT ÖKÖLVÍVÓK" A HOKIPÁLYÁN,
AVAGY SZÉP-SZÉP A HARCOSSÁG, DE AZÉRT ANNYIRA
TÚLZÁSBA NEM SZABAD VINNI, HOGY A KORONGGAL
MÁR SENKI SEM TÖRŐDIK

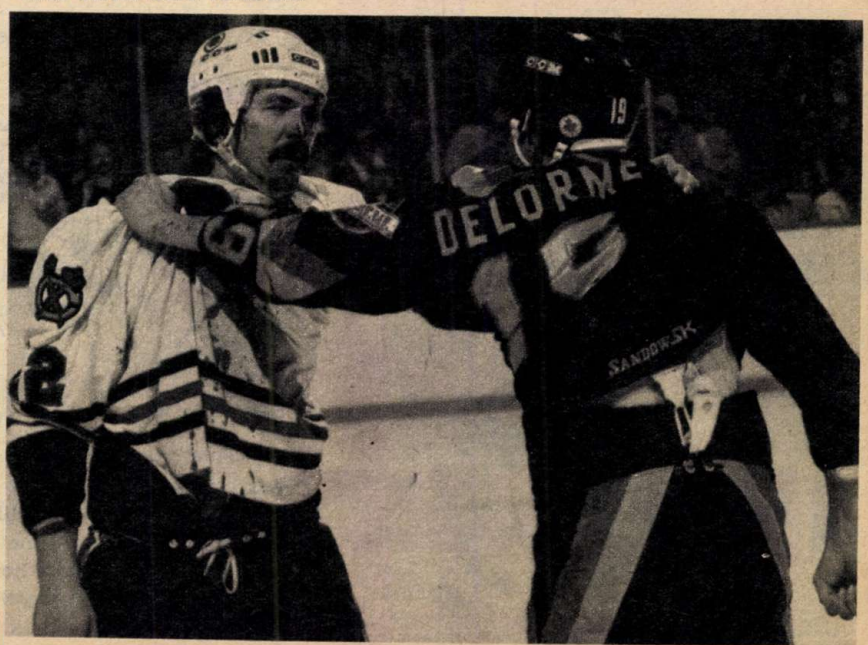

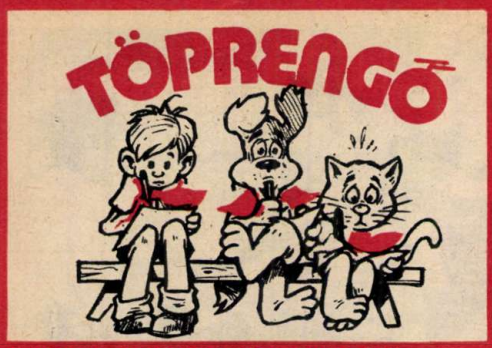

NYOMOZZ! NYOMOZZ!

Elnézést kérünk tőled, hogy most az egyszer ezen a két oldalon nem a megszokott keresztrejtvényt, kép-, betű-, labirintus- vagy összehasonlító rejtvényt találod.

Ugyanis a segítségedre lenne szükségünk. Annak különösen örölnénk, ha kiderülne, hogy ráadásul jó nyomozó is vagy.

Mert mi a helyzet?

Néhány nap múlva megjelenik a 80 oldalas ROKI-HOKI MAGAZIN,

amelyben mindent megtalálhatsz, ami érdekes: képes riport, elbeszélés, képregény, humoreszk, rejtvény és sok más szórakoztató olvasmány, amely a téli szünidő jó néhány óráját teszi kellemessé.

Különösen, ha felcsapsz nyomozónak is. Mert e két oldalon sok-sok kérdést találsz, amelyekre csak a ROKI-HOKI-ban való türelmes nyomozással tudsz válaszolni. (Hangsúlyozzuk: mindegyik kérdésre megtalálod a választ, ha kitartó vagy.)

Akik a legügyesebb nyomozóknak bizonyulnak, tehát a legtöbb kérdésre találják meg a választ, azok között sorshúzással a heti nyereményeken kívül még külön jutalmakat is adunk.

Beküldési határidő: 1983. január 10. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: ROKI-HOKI NYOMOZÁS.

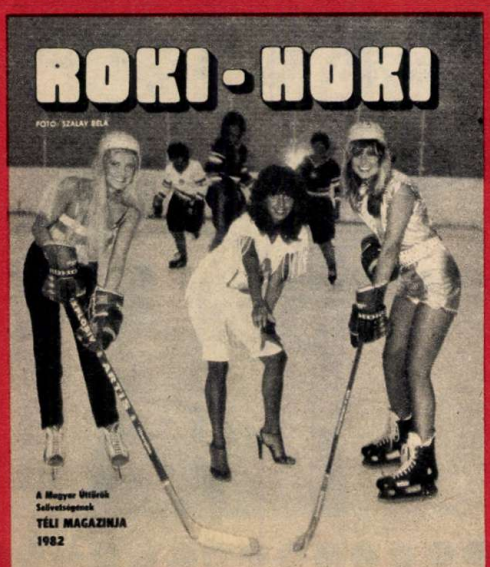

A CÍM A FONTOS

„Az első pihenőhely lett Előszállás. Ünnepvárás idején, az ádventban érkeztek az újabb helyre, s így nevezték: Kiskarácsony. S ahol a szent éjszakát töltötték, az lett Nagykarácsony. Továbbmentek, s Szent György napján érkeztek meg Györgyszállásra."

Mi a címe annak az írásnak, amelyben ezek a sorok olvashatók?

DOBSINA

Melyik országban van ez a község és miről nevezetes?

DE JÓ VICC!

„Egyszer Miskolcra siettünk, túlléptük a megengedett sebességet, megállított bennünket egy rendőr:

— Jó estét! Nem látták a hatvan kilométeres sebességet jelző táblát?

A mellettem ülő ..... ártatlanul kérdezett vissza:

— Nem! Miért, elvitte valaki?"

Ki mondta el ezt a viccet?

TOLLFOSZTÓBAN ...

„Tél esti szürkületben a fehérre meszelt paraszthéz ablakain lámpafény szűrődik ki. Bentről lányok halk nevetgélése hallik. Tollfosztáshoz készülődnek. Az asszonyok, lányok kötényükbe gyűjtik a tollat és a hosszú asztal mellé ülve tépni kezdik a puha pihéket. S hogy jobban menjen a munka, mesélnek, dúdolnak. Aztán hegedű kerül elő a sublót mélyéről. A zeneszóra előszállingóznak a legények is."

Melyik általános iskola úttörői elevenítették fel ezt a régi, szép hagyományt?

RÉSZLET A NOVELLÁBÓL

„Fóris nem akart vitatkozni. Bontani kezdte a csomagot. A gyerek befejezte az evést, befűzte a hátizsákot, ismét odajött egy srác és a gyerek megint feleslegesnek érezte magát, a starthelyhez sétált és nézte a felszálló sárkányokat."

Hány helyen tér el ez a szöveg az eredetitől?

Ő CSAK DOBOLT

„Ott dőlhetett el a sorsom, amikor 1968-ban fölvettek a főiskolára. Addig jobbára doboltam. Van is egy „örök" emlékem erről az időről: én doboltam a televízió Himnuszfelvételén. Máig viszontláthatom magam az Állami Hangversenyzenekar dobosaként, fekete hajjal, fiatalon."

Kiről van szó?

HÁROMBÓL CSAK EGY AZ IGAZ

Federico Barocci olasz mester 1526—1612 között élt. Urbinóban, Rómában és Pármában dolgozott. Művei főként egyházi témákat ölelnek fel.

Ki volt ő?

1: festő x: szobrász 2: költő

KÍVÁNCSI KÉRDÉSEK

1. Mi a neve annak a kutatónak, aki elsőként járt a „világ tetején", azaz: a Mount Everest csúcsán?

2. Kik azok a sherpák?

3. Melyik országban található a Sagarmatha Nemzeti Park?

4. Nepálban az erdőtelepítők többségében milyen fákat ültetnek el?

5. Miből készítik a keleti országokban népszerű pézsmaparfümöt?

IGEN? NEM?

Mit gondolsz, szerepel-e Brehm: „Az állatok világa" című könyvében az az úgyneve-

zett síkígyó, amely a japán hegyek lejtőin járja tekervényes útjait?

ELKÉPESZTŐ!?

„...az Ulánbátor Szálloda éttermében falatoztunk, amikor a csendet hirtelen csizmák kopogása, sarkantyúk pengése hasította szét. Felkaptuk a fejünket, s nem hittük, amit láttunk. Harminc szürke kalapos, kék egyenruhás, szakállas férfi csörtetett végig az éttermen, oldalukon kard, övükben pisztoly. Öltözékük az amerikai polgárháború katonáiéra emlékeztetett. Németül beszéltek."

Igaz történet ez? Vagy pedig írói fantázia szülte?

MR. AHEARNE CSODÁLKOZIK

Mr. John Ahearne csodálkozva kérdezte a magyar újságíróktól egy jégkorong-mérkőzés szünetében:

— Mondják uraim, tulajdonképpen hányan jégkorongoznak Magyarországon?

— Kétszáznegyvenen...

— No és... hány csoportban játszik ez a kétszáznegyven csapat? — firtatta tovább az angol úr.

Mit válaszoltak erre a magyar újságírók?

MELYIK AZ A SZÓ...

...amelyik összekapcsolja ezt a három nevet?

Hess András,
Misztótfalusi Kiss Miklós,
Kner Imre.

TALÁLSZ? NEM TALÁLSZ?

Ha nem találsz, akkor nagyon boldogok leszünk. Ha találsz, azt mondjuk: szemfülesebb vagy nálunk.

Hogy mit? Egy sajtóhibát!

KEDVES ISMERŐSÖK. A képek – egy kivételével – ugyan negatívak, de neked pozitívan meg kell mondanod – még mielőtt a magazint átlapoznád –, hogy kik ők? Persze, a pozitív kép felismerése sem könnyű.

A 31. SZÁM MEGFEJTÉSEI. KITÖLTŐS: A Ferencváros csapata. — RÓZSA: A 7-es. — FOG-AS TOTÓ: a, b, b, c, c, b, a, c, c, b, a. — HAZÁNKBAN: Nógrád, Heves. — NÉVNAPOK: Imre, Lénárd. — A VERS: Az őszi rózsák. — ADJ HOZZÁ: adóvevő, vadorzó, Haladás, Bagdad, kimarad. — KÉT FŐVÁROS: Stockholm, Lisszabon — VONALZÓK: A: 10-es, B: 3-as, 4-es, 6-os, 11-es. — ÚT A BETŰTENGERBEN: Eljuthatsz.

NYERTESEK A 30. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Aranyos Béla, Encsencs; Berecz Beáta, Mónosbél; Budai Géza, Jászberény; Budai Vince, Konyár; Csányi Ildikó, Nagykőrös; Csató Zoltán, Martfű; Csiszár Gellért, Hajós; Dankó Emese, Mezőladány; Fodor Tamás, Zalaegerszeg; Görbe Zsanett, Hódmezővásárhely; Görög Anetta, Kiskunfélegyháza; Gyarmati Csilla és Sándor, Sopron; Holdinger Hajnalka, Veszprém; Jakus Katalin, Ercsi; Kondor Csaba, Bátorliget; Lisztes Dániel, Debrecen; Molnár Tamás, Mezőkövesd; Praczu Lajos. Debrecen: Sánta Klára, Kiskunfélegyháza; Varga Katalin, Ózd;

BETŰREJTVÉNY

JÉGGYÁRBAN. A jeget úgy készítik, hogy a képen látható, tiszta vízzel töltött tartályokat —7 fokos hőmérsékletű sóoldattal teli medencébe merítik. A hatalmas sófürdőbe hány tartály fér bele egyszerre?

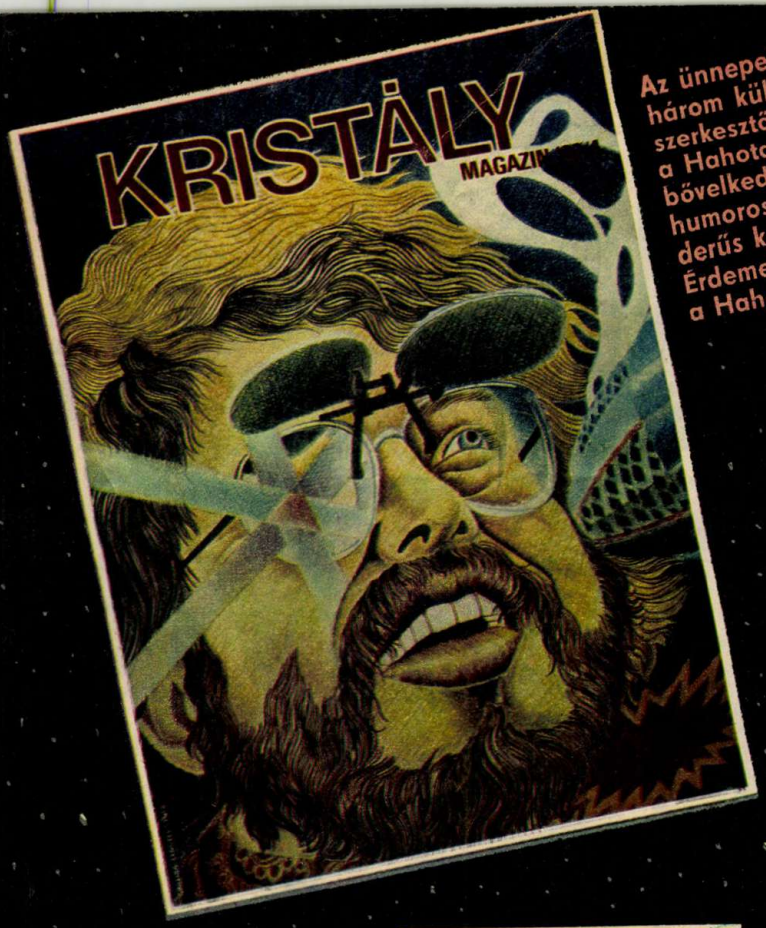

Az ünnepek előtt újabb
három különkiadvánnyal jelentkezik
szerkesztőségünk. A Kockás,
a Hahota és a Kristály Magazin
bővelkedik az izgalmas,
humoros, érdekes írásokban,
derűs karikatúrákban, különleges fotókban.
Érdemes megvenni a Kockás,
a Hahota, a Kristály legújabb számait!

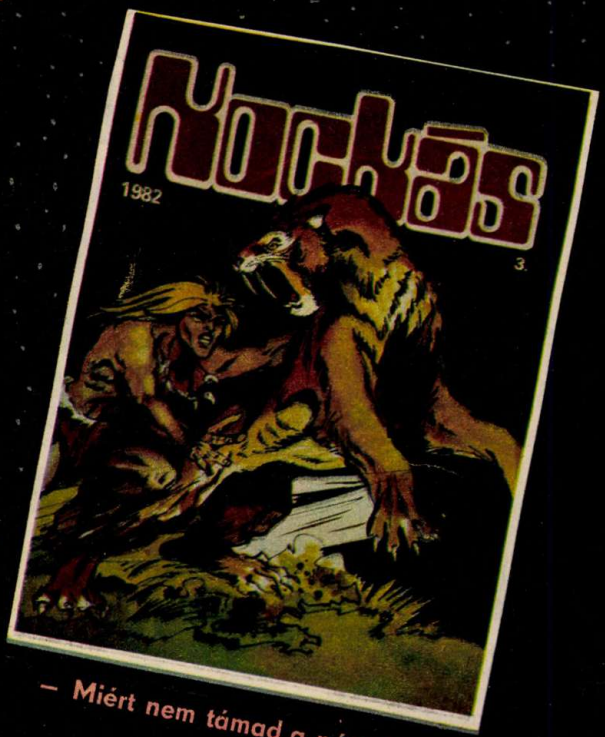

— Miért nem támad a páncélbőrű?
— A bálnák napja
— Pifu és a titokzatos patak
és még sok más képregény a KOCKÁS
legújabb számában

Viccek, karikatúrák,
tréfás történetek.
Sok-sok vidámsággal
teli HAHOTÁ-t vehetsz
ismét a kezedbe.
Rövidesen kapható lesz
a hírlapárusoknál

JÖN A KRISTÁLY POP...

...Magazin, az elmúlt húsz esztendő magyar rock-pop történetével. A Pajtás hagyományos különkiadványában ezúttal csak zenéről, zenészekről olvashattok. A műfaj hazai alapítói felidézik a „hőskort", visszaemlékeznek a kezdeti lépésekre. Kétoldalas, színes poszteren mutatjuk be a Hungária együttest – a legújabb „felállásban". Érdekes riport számol be a Rolling Stones két évtizedes sikersorozatának okairól. Kétoldalas rock-totónk megfejtői között értékes lemezjátszókat, magnókat, sztereóberendezéseket, lemezeket sorsolunk ki.

MATEMATIKAI FEJTÖRŐ

Ismét jelentkezik feladatmegoldó rovatunk. Az I. jelzésűeket főleg az 5. és 6. osztályosoknak, a II. jelzésűeket pedig a 7. és 8. osztályosok számára közöljük. A megoldásokat az Országos Pedagógiai Intézetbe küldd, Novák Lászlóné nevére. Cím: Budapest, Gorkij fasor 17—21. — 1071. A borítékra a neveden, osztályodon kívül írd rá, hogy „Pajtás feladatmegoldó verseny".

I.

1. Egy gyerek meg egy bárány együtt annyit nyom, mint öt zsák dió. Két macska meg egy bárány súlya három zsák dió súlyával, egy bárány súlya négy macska súlyával egyenlő. Egy gyerek hány bárányt, hány macskát, hány zsák diót nyom?

2. Lehet-e olyan ötszög alaprajzú szobát építeni, amelyikben három ember úgy foglalhat helyet, hogy semelyik kettő nem láthatja egymást?

3. Három szabályos tizenkétszöget daraboltunk fel 3—3 részre. Állítsd nem csökkenő sorrendbe e részek területeit a betűjelük segítségével!

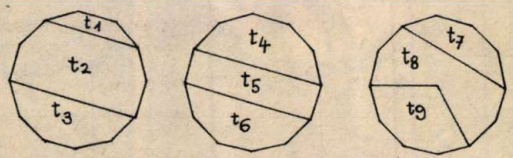

4. Egy piaci árus hat kosarában rendre 4, 6, 12, 13, 22 és 28 tojás van. Mindegyikben vagy csak tyúktojás, vagy csak kacsatojás. Amikor egy kosara kiürült, de a többiből még egy tojást sem adott el, meglepve látta, hogy kétannyi tyúktojása maradt, mint ahány kacsatojása. Melyik kosarából adta el a tojásokat?

II.

1. Egy tábla csokoládét 30 egyenlő szeletre szeretnénk törni a lehető legkevesebb töréssel. Ha egyszerre csak egy darabot törhetsz ketté, hányszor fogsz tördelni?

2. Az ABCD trapéz átlóinak metszéspontja M.

Az AMD háromszög területe 5,7 cm^2. Mekkora az MCB háromszög területe?

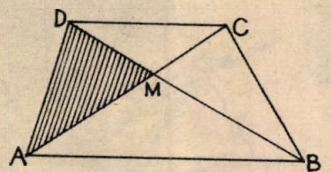

3. Az első 100 pozitív egész számból válaszd ki

a) a legtöbb számot úgy, hogy semelyik kettőnek se legyen 1-nél nagyobb közös osztója.

b) A legtöbbet úgy, hogy bármelyik kettőnek legyen 1-nél nagyobb közös osztója!

4. Egy ország városai között nincsenek azonos távolságra levők. Valamennyi városból indul repülőgép a hozzá legközelebbi városba. Lehet-e olyan város az országban, a) ahová 4 repülő érkezik? b) ahová 5 repülő érkezik? c) ahová 6 repülő érkezik?

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

82.3118 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Szerkesztő:
BŐCS FERENC
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Odüsszeusz és a Küklopsz 15

NYOMODBA SZEGŐDÖTT A BAJ, ODÜSSZEUSZ! A VAD LÁZTRÜGŐNOK SZÉTROMBOLJÁK A FLOTTÁDAT, CSAK A TE HAJÓD MENEKÜL MEG!

KIRIKÉ, A VARÁZSLÓNŐ NÉHÁNY EMBEREDET DISZNÓVÁ VÁLTOZTATJA

OLDD FEL A VARÁZSLATOT, VAGY MEGÖLLEK!

ITHAKA SZIKLÁS VIDÉKE TÁVOLI ÁLOMKÉP, ODÜSSZEUSZ...

ÁT KELL KELNED A HÁBORGÓ TENGEREN, S SZEMBE KELL NÉZNED KHARÜBDISSZEL, A TENGERI SZÖRNYNYEL ÉS SZKÜLLÁVAL, AZ EMBEREVŐ SZÖRNNYEL!

ODÜSSZEUSZ, A HALÁLBA MEGYÜNK!

A SZIRÉNEK ÉNEKE HALÁLT HOZ RÁD, HA NEM VIGYÁZOL!

KÖVESS MINKET, DICSŐ ODÜSSZEUSZ!

MINDEN TÁRSAD MEG FOG HALNI, ODÜSSZEUSZ, MIELŐTT HAZAÉRNÉL SZERETETT VÁROSODBA, AHOL PENELOPÉ LEPLET SZŐVE VÁR RÁD...

VÉGE

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT